UNIVERSITETET
I OSLO

Masteroppgave

Hvordan å speake norwegian -
En undersøkelse av engelsk i norsk tale hos realitydeltakere

Tonje Bjordal Heggdal

NOR4091 – Masteroppgave i nordisk, lektorprogrammet (30 studiepoeng)

Institutt for lingvistiske og nordiske studier,

Universitetet i Oslo, våren 2023

Forord

Fem fantastiske år har sust forbi, fem år fylt med nye vennskap, glede, latter, tårer og minner jeg aldri kommer til å glemme.

En stor takk til gjengen på lesesalen for gode samtaler og morsomme øyeblikk. En ekstra stor takk til Elise og Karoline - Det var vennskap ved første blikk, og dere har blitt noen av mine aller beste støttespillere.

Tusen takk til alle mine fantastiske venner som har heiet på meg gjennom det hele.

Takk til pappa for å ha foreslått denne studieretningen. Jeg skulle ønske du rakk å se meg fullføre.

Og til slutt, en stor takk til veilederen min, Sverre Stausland Johnsen. Takk for at du har gitt meg gode råd og oppmuntring underveis.

Takk for meg

Innholdsfortegnelse

Innledning til temaet ... 3
Oppgavens avgrensning ... 4
Kort om tidligere undersøkelser av bruk av engelsk i norsk ... 5
Teori ... ***7***
Definisjon av lånord ... 7
Formell integrering ... 7
Morfologi ... 8
Valg av realityserier som materiale ... 9
Bruk av realityserier som materiale ... 9
Presentasjon av materialet og deltakerne ... 11
Videre framgangsmåte ... 12
Resultater ... ***14***
Gjennomsnittlig bruk av engelske ord i materialene ... 15
Enkeltstående lån ... 16
Fordeling av lån etter ordklasser ... 18
Fraser ... 20
Tilpasning av enkeltstående lån ... ***22***
Verb ... 22
Substantiv ... 27
Adjektiv ... 30
Fraser ... 37
Tilpasning av frasene til norsk ... ***39***
Verbfraser ... 39
Substantivfraser ... 43
Diskusjon av hovedfunn ... ***47***
Hvor stor mengde engelsk blir brukt nå sammenlignet med før ... 47
Hva slags engelsk ... 49
Hvilke ordklasser ordene som lånes inn brukes i ... 50

Tilpasning av enkeltlån **52**
Tilpasning av fraser **55**
AVSLUTNING 55
Litteraturliste ***58***

Innledning til temaet

I dagens globale samfunn er det nesten umulig å ikke komme i kontakt med ulike språk på daglig basis. Med utviklingen av teknologi og mer tilgjengelig global kommunikasjon og sosiale medier har verden blitt tilsynelatende mindre, og språkbarrierene mellom oss tilsynelatende mer diffuse. Spesielt ser vi dette i økningen av bruken av engelske ord og uttrykk i norsk tale. På jobb har jeg overhørt elever si spenstige setninger som «*What* liker du med det egentlig?» og «*Bro*, det er ull! Det kan hende den *shrinker* i vask, men det går *lowkey* bra». Jeg ønsket derfor å undersøke nærmere yngre menneskers bruk av engelsk i norsk tale. Det finnes flere undersøkelser om dette temaet, men flere av dem er noen tiår gamle, samtidig som de ofte er basert på spesifikke områder som litteratur, musikk, gaming eller radioprogram. Jeg har en oppfatning av at mengden bruk har økt kraftig bare de siste to årene, basert på det jeg har hørt rundt meg, og tenkte det var på tide å sjekke statusen på språket nå, sammenlignet med tidligere.

Formålet med denne oppgaven er å undersøke hvor mye engelsk som blir brukt i norsk talespråk blant unge, men også hvordan de bruker og tilpasser det til norsk morfologi. Denne oppgaven vil være en slags sammenlignende analyse av bruken av engelsk blant deltakerne i Ex on the beach (EOTB) 2022 og Big Brother-korpuset (BB-korpuset) fra 2001, i tillegg til å se på funnene i lys av tidligere forskning for å se på den historiske utviklingen. Jeg ønsker hovedsakelig å undersøke nærmere mengden bruk, men også hva som brukes, og hvordan innslagene er tilpasset norsk morfologi.

Oppgaven skal altså si noe om:
Hvor mye engelsk som brukes
Hva slags engelske innslag som brukes
Hvordan de engelske innslagene er tilpasset norsk morfologi.

Oppgavens avgrensning

Det finnes flere ulike definisjoner og begreper for lånord. Tidligere undersøkelser og beregninger er gjort med ulike definisjoner av begreper, med ulikt materiale og med ulike sammensetninger. Disse ulike avgrensningene påvirker naturligvis frekvensen i forekomstene, og det er derfor ikke alltid like enkelt å sammenligne og konkludere. Dette er grunnen til at jeg undersøker et sammenligningsmateriale med sammenfallende avgrensninger.

På grunn av oppgavens omfang kommer jeg kun til å fokusere på mengde og den morfologiske integreringen, selv om det hadde vært spennende å se på det fonologiske og syntaktiske aspektet også. Videre, av samme grunn, vil oppgaven kun fokusere på engelske *direkte lån,* noe Johansson og Graedler omtaler som lån «(...) hvor både formen og betydningen kommer fra et annet språk, selv om det kan bli forandringer i begge» (Johansson & Graedler, 2002, s.22). Med andre ord er det altså ord som brukes likt som på originalspråket, men de kan også bli tilpasset norsk morfologi. Altså kan vi bøye verbet *(to) chill,* i betydningen *(å) slappe av,* slik: Chille – chiller – chilla/chillet. Selv om ordet på engelsk opprinnelig betyr (*å) kjøle ned*. Verbet ser ut til å ha fått en annen betydning når det brukes som slang.

Videre skiller jeg mellom enkeltstående lån og fraser, som er de begrepene jeg kommer til å bruke. Enkeltlån er enkeltstående engelske ord, mens frasene er engelske lån som består av to ord eller flere.

Jeg teller ikke med ytringer/beskjeder som blir gitt av produksjonen, engelske egennavn, navn på merkevarer, butikknavn, siteringer, sanger eller synging. Jeg har heller ikke telt med tilfeller der en deltaker spør om personen kan gjenta utsagnet. Dette valget er tatt fordi jeg ønsker å undersøke bruk av engelske ord der vi kunne valgt norske, og dersom man synger en engelsk sang, eller omtaler et butikknavn, oversettes dette normalt ikke til norsk. Jeg har heller ikke regnet med ordet *date* og *suite,* da dette er ord produksjonen i EOTB bruker om *stevnemøte* og *soverom*.

Videre har jeg valgt å registrere alle forekomster av direkte engelske enkeltstående ord og fraser som ikke allerede finnes i bokmålsordboken per 1.februar 2023. Dette valget er tatt fordi noen engelske ord kan være så godt integrert i norsk at vi glemmer at de er engelske ord,

slik som for eksempel ordene *snowboard* og *lipgloss*. For å unngå at jeg håndplukker data, har jeg valgt å sette et skille ved å telle lån som ikke finnes i Bokmålsordboka (ordbokene.no). Utfordringen med denne avgrensningen er at det kan tenkes å ta en god stund før ord som er etablerte i norsk talespråk blir tatt opp i ordbøkene. Enkelte av lånene som forekommer i undersøkelsen, slik som ordet *fuck*, eksisterer i NAOB, men ikke i Bokmålsordboken. I tillegg er det en pågående revisjon av bokmålsordboka i et 6-årig samarbeid mellom Universitetet i Bergen og Språkrådet, hvor redaksjonen ved inngangen til 2023 har kommet til ord som begynner på bokstaven *r* (revisjonsprosjektet, UiB). Dette kan ha påvirket hvilke ord jeg har telt med. På grunn av at dette er en oppgave om talespråk, forekommer det ord som ikke heller ikke eksisterer i den engelske ordboken, eller at ordene har en annen betydning avhengig av konteksten det er sagt i, da noe er slang også på engelsk. Her vil jeg selv forsøke å forklare ordet så godt som mulig.

Kort om tidligere undersøkelser av bruk av engelsk i norsk

Det eksisterer en del forskning knyttet til bruken av engelsk i norsk språk, med en blanding av eldre undersøkelser og noen undersøkelser som fokuserer på skriftspråk i litteratur, aviser eller internettkommunikasjon. For eksempel utførte Olaf Bratlien (1967), blant flere, en undersøkelse av bruk av engelsk i aviser, med tittelen *English loan-word in a Norwegian newspaper*. Liza Kristine Grøvli (2013) fokuserte på kodeveksling i norsk internettkommunikasjon, med vekt på hvordan en gruppe nordmenn brukte engelske ord når de chattet, basert på en chattelogg fra 2011.
Det finnes også undersøkelser på veldig spesifikke områder som gaming, for eksempel Sunde (2016) *Inspect kniven i inventoryen min*, og Devenish (1990) som undersøkte bruken av engelsk innen popmusikk.

Steene (1945) var den første til å skrive en omfattende studie av engelske ord i norsk. Hun analyserte hvordan ordene blir identifisert, hvilke faktorer som påvirker uttale, samt hvordan lånordene bøyes og settes sammen. Graedler (1998) undersøkte i sin doktorgradsavhandling *Morphological, semantic and functional aspects of English lexical borrowings in Norwegian*, hvilke lånord som kommer inn i norsk og hvordan de tilpasser seg det norske språket, ved hjelp av en blanding av skriftlige og muntlige kilder, inkludert aviser, blader, reklame og radio. Ims, Svendsen & Ryen (2015) gjennomførte en studie kalt *Rom for språk?* mens Svendsen, Ryen & Lexander (2015) utførte undersøkelsen *Ta tempen på språket!* som Bjorvatn (2015) benyttet som grunnlag for sin studie om bruk av slang. Adrian Grinde Aas

(2022) sin masteroppgave fokuserer på engelske lånord i talespråket til syvendeklassinger ved en skole i Oslo. Han undersøker årsakene til at ungdommer benytter engelske lånord.

Undersøkelser som er spesielt sammenlignbare med min egen, inkluderer blant annet (Lea, 2009) sin undersøkelse av NoTa-korpuset fra 2005/2006. Hennes undersøkelse konsentrerer seg om hvilke ord som blir lånt inn, hvem som låner dem og hvordan lånene formelt integreres, både fonologisk og morfologisk. Hun finner et relativt lavt snitt i forekomster av engelsk, og at verb er den best integrerte klassen. En annen relevant undersøkelse er Hedda Jerpåsen sin masteroppgave fra 2022, som fokuserer på årsaker og holdninger til bruk av engelske lånord. I tillegg gir oppgaven noe innsikt i hvordan lånordene blir brukt. Oppgaven hennes baserer seg på spørreskjemaet *Norsklish – engelsk i norsk* og korpuset *Databank av norske hverdagssamtaler*, så en del av funnene hennes er selvrapportert fra en spørreundersøkelse. Maria Gunnarsdotter Svedals masteroppgave fra 2021 undersøker bruk av engelsk og kodeveksling i norske humor- og underholdningspodcaster fra 2020. Hun analyserte bruken av engelsk i podcastene, i tillegg til å intervjue podcastvertene om deres forhold til bruk av engelsk.

Oppsummert kan det sies at bruken av engelsk i skriftlige kilder er relativt godt dokumentert gjennom årene. De senere årene har det imidlertid dukket opp enda mer forskning på muntlige kilder, som talespråkskorpus, undersøkelse av podcaster, intervjuer og spørreundersøkelser. Disse dekker godt spørsmålet om hvorfor, hvem og faktorer bak bruken av engelsk. I min undersøkelse har jeg som mål å belyse hva, hvordan og i hvilken grad engelsk blir brukt i nyere tid sammenlignet med tidligere.

Min undersøkelse føyer seg inn i rekken av undersøkelser av bruk av engelsk talespråk når det kommer til tilpasning, men spesielt med hensyn til omfanget av bruken og hvilke ordklasser det lånes inn i. En god del av tidligere undersøkelser er allerede flere år gamle, eller baserer seg på spørreundersøkelser eller fokuserer på spesifikke områder. Engelsk virker å ha en økende innflytelse på mange språk, inkludert norsk, derfor er det interessant å fokusere oppgaven på mengde bruk i nyere tid. Undersøkelsen kan bidra til å utvide forståelsen av hvordan nyere engelske lånord og fraser blir morfologisk integrert i norsk, og gi en pekepinn på hvilken retning utviklingen av språket tar. Det er verdt å merke seg at tidligere undersøkelser har benyttet ulikt materiale fra ulike grupper mennesker, og har inkludert ulike typer lån. Realityserier, for eksempel, har stor innflytelse, spesielt blant yngre mennesker, og

kan derfor bidra til å gi en dypere forståelse av bruken av engelske lånord innen dette sosiale miljøet.

Teori

I denne oppgaven vil jeg hovedsakelig støtte meg på teori om lånord fra Johansson og Graedler sin bok R*ocka, hipt og snacksy* (Johansson & Graedler, 2002). I tillegg har jeg støttet meg på Merriam-Webster Online Dictionary og Bokmålsordboka.

Definisjon av lånord

Det finnes mange ulike definisjoner på *lånord*, men tradisjonelt har man brukt ordet lånord om utenlandske ord som kommer inn i språket. Bokmålsordboka har definert lånord slik: «Ord som er tatt opp fra et annet språk (og som ikke lenger kjennes som fremmedord) til forskjell fra arveord» (Ordbokene.no). Noen kaller det for fremmedord, men skiller også mellom flere underkategorier som arveord og importord. Jeg benytter meg av Johansson og Graedler sin betydning av lånord, som benytter *lånord* om alle utenlandske innslag, men som også setter et videre skille mellom *direkte lån* og *indirekte lån.* Direkte lån ble omtalt under *oppgavens avgrensning*, men indirekte lån er hos Johansson & Graedler «(...) inspirert fra et annet språk, men har en norsk form» (Johansson & Graedler, 2002, s.22). Denne formen for lån inkluderer flere undergrupper, *betydningslån* (serious-seriøs), *oversettelseslån* (bloodbank-blodbank), *fraselån* (sweep under the carpet- feie under teppet), men også *hybridlån* og *pseudolån,* hvor førstnevnte kan ses som en mellomting mellom direkte og indirekte lån, hvor ordet er sammensatt av en norsk og en engelsk del, for eksempel s*nowboardsko* eller *sprayboks. Pseudolån* på den andre siden er noe de beskriver som falske lån, altså at ordet er et konstruert engelsk ord, der selve konstruksjonen eller sammensetningen ikke finnes på engelsk, for eksempel *stressless* (Johansson & Graedler, 2002). Med andre ord er ikke pseudolån et lånord, men språkbrukeren tror at det er det. Disse lånene faller utenfor min oppgave, da jeg kommer til å fokusere på de *direkte lånene.*

Formell integrering

En del av denne oppgaven fokuserer på formell integrering av verb, adjektiv og substantiv, da det er disse ordklassene som hovedsakelig har en bøyningsmorfologi i norsk. Den formelle integreringen dreier seg om fonologi og morfologi. Ordet må ofte tilpasses for å kunne bøyes etter reglene i språket de lånes inn (Johansson & Graedler, 2002). Denne oppgaven kommer kun til å fokusere på det morfologiske aspektet ved lånordene.

Morfologi

Engelske verb er vanskelig å ikke bøye i en norsk setning da verbet som regel er det mest sentrale elementet i setningen. De er derfor godt tilpasset i de fleste former, og kun i imperativsform, partisippform eller som del av en frase, beholder verbet sin engelske form (Johansson & Graedler, 2002).

Adjektiv bøyes i kjønn og tall, men kan også gradbøyes enten med endelser eller parafrastisk. Johansson og Graedler (2002) hevder at adjektiv med én stavelse som regel er godt integrert, i likhet med verb, men at adjektiv med flere stavelser ofte ikke får bøyningsendelser, og er mindre konsekvent integrert. Dette skal vi se nærmere på i oppgaven.

I norsk er substantiv den største ordklassen og bøyes etter både bestemthet, tall og kjønn. På engelsk har ikke substantiv grammatisk kjønn og heller ikke etterstilt bestemthetsbøyning. For at vi skal kunne tilpasse ordene til norsk bøyningsmorfologi, må lånordene bli tildelt et kjønn. Kari-Anne Rand Smidt har laget en integreringsskala med fem trinn de innlånte substantivene går gjennom for å bli integrert (Johansson & Graedler, 2002). Trinn 1 er at ordet blir brukt med entallsartikkel, altså bestemmes kjønnet allerede i trinn 1. I trinn 2 får substantivet bestemthetsendelse i entall. I trinn 3 får ordet flertallsendelsen -s, mens i trinn 4 får ordet den norske bestemthetsendelsen -ene. Først i trinn 5 får ordet flertallsendelsen -er. Ifølge Johansson og Graedler tildeles omtrent 80–90 % av de innlånte substantivene hankjønnsform, en liten andel hunkjønn, mens 10–20 % blir intetkjønnsord. Tildelingen av kjønn er gjerne vaklende i starten, men også hos lånord som har vært i språket en stund. Ifølge Johansson og Graedler (2002) er ordets betydning trolig den viktigste faktoren for tildeling av kjønn. Levende vesener, kjøretøy, klesplagg, musikksjangrer, idretter og drikker blir ofte hankjønn, men det kan også ha noe med ordets endelser, slik som at ord som slutter på *-ing* og *-er* oftest blir hankjønn, mens *-pter, -nter, -rter, -ster* og *-ment* oftere blir intetkjønn. En annen faktor er synonymer i språket ordet lånes inn i, slik som *partyet* av *selskapet* (Johansson & Graedler, 2002). I resultatkapittelet under substantiv ser jeg nærmere på kjønnstildelingen og integreringen av substantivene i min undersøkelse.

Kodeveksling

«Kodeveksling» er muligens det mest kjente begrepet for veksle mellom to eller flere språk i en ytring. (Myers -Scotton, 1993) forklarer kodeveksling ved at språkbrukeren har et primært

språk, eller et rammespråk, hvor elementer fra andre språk blandes inn i hovedspråket/rammespråket. Johansson og Graedler (2002) presenterer to former for kodeveksling: *Veksling mellom ytringer* og *innenfor en ytring*. Begge disse formene for kodeveksling opptrer i undersøkelsen jeg har utført. Oppgaven kommer ikke til å fokusere på kodeveksling, men det vil bli nevnt kort under *bruk av fraser*. Eksempler på disse to typene kodeveksling presenteres nedenfor.

Veksling mellom ytringer	a) Jeg prøver meg på han *b) You do you*
Veksling innenfor en ytring	Ikke tro at du er *all that*

Metode, materiale og framgangsmåte

Denne oppgaven undersøker bruk av engelsk i norsk talemål hos ungdommer nå sammenlignet med før. Dette kapittelet skal gjøre greie for valg av materiale og de metodiske valgene som er tatt.

Valg av realityserier som materiale

Jeg har brukt to ulike realityserier som materiale. Det ene er Ex on the beach 2022 (EOTB), mens det andre er det allerede eksisterende Big-Brother-korpuset fra 2001 (BB-korpuset). Valget om å undersøke BB-korpuset er tatt for å ha det mest sammenlignbare materialet, for å kunne si noe om hvilken retning utviklingen av bruk av engelsk i norsk tale tar og å skape en historisk ramme, da tidligere undersøkelser varierer etter både definisjoner, avgrensinger og former for materiale. Valget av EOTB (2022) er basert på at jeg ønsket et materiale som var så nytt som mulig, med tilnærmet frie samtaler som i liten grad er manusbaserte. Dette var også mest sammenlignbart med BB-korpuset med tanke på situasjon, alder, aktiviteter og grad av formalitet.

Bruk av realityserier som materiale

Målet for sosiolingvistisk forskning kan sies å være å undersøke hvordan folk snakker når de ikke blir systematisk observert, men dette kan kun undersøkes ved systematisk observasjon. En stor utfordring med slike undersøkelser er Labovs såkalte *observatørens paradoks* (Labov, 1972), altså at de som blir observert påvirkes av at de blir observert. Man kan naturligvis

observere tale hos mennesker uten at de er klar over det, men det er ikke etisk, ettersom personene ikke ville visst at de ble gjort opptak av. Den aller største fordelen med å undersøke tale ved bruk av realityserier er at man i stor grad kan unngå enkelte metodiske utfordringer som dette. Deltakerne i et realityprogram er klar over at alt de sier og gjør kan bli vist på tv, men de visste ikke på forhånd at språket deres skulle bli brukt i en språklig undersøkelse. I disse to seriene er det heller ikke et kameracrew til stede, men fastmonterte kameraer i vegger og tak, såkalt overvåknings-reality). Bevisstheten om at de filmes kan tenkes å påvirke hvordan de snakker og oppfører seg, men det er lite trolig at det påvirker bruken deres av engelsk, som er fokuset for denne undersøkelsen. I tillegg har tidligere deltakere av ulike programmer uttalt at de gjerne glemte at kameraene var til stede etter de to første dagene. For eksempel: Kristoffer Lundin sier i en reportasje til *Kabinettet* «Jeg glemmer at kameraene er der. Uansett hvordan jeg ser ut, må jeg bare stå for det» (Mclarney, 2021). Videre sier Charlotte Skagen i et intervju til *klikk.no* «Alt ble naturligvis filmet, men vi glemte jo at kameraene var til stede» (Adamsen, 2017). Jeg synes derfor det er rimelig å anta at talestilen ikke blir endret i en retning eller form som påvirker oppgaven.

Fordeler

Den største fordelen med å bruke realityserier for å svare på forskningsspørsmålet mitt, er at det byr på situasjoner som ellers er vanskelig å finne i et talespråkskorpus. Vi får se latter, tårer, krangler, vennskap og kjærlighet fra hverdagslige situasjoner. En tidligere nevnt fordel er at det overkommer *observatørens paradoks* bedre enn intervjuer og fysiske observasjoner, da deltakerne ikke befinner seg i et laboratorium. Det er heller ikke en fysisk produksjon med kamera til stede, noe som gir mulighet for å glemme kameraene og heller få til mer naturlige samtaler der de har mulighet til å bli kjent med de andre deltakerne.

Ulemper:

Selv om det er reality-tv er det likevel en relativt kunstig og absurd situasjon, så det er en viss risiko for at det ikke er slik deltakerne snakker til vanlig. Konseptet til serien og produksjonens styring av serien, kan føre til at emnene de prater om blir påvirket da de er plassert i en bestemt situasjon. Likevel snakker de fritt og naturlige i de gitte situasjonene, noe vi muligens ikke ser i for eksempel podcast, radio eller korpus lagd i laboratorium, som kan tenkes å være delvis manusbaserte, eller at produksjonen setter grenser for hva som er lov å si.

Reality er ikke nødvendigvis representativt for befolkningen, men det kan bidra til å gi en viss pekepinn på hvilken retning språket tar, som er formålet med oppgaven. Deltakerne velges vanligvis ut på bakgrunn av søknader og intervjuer, i tillegg til at det kan forekomme at enkelte deltagere blir forespurt. For eksempel blir ekskjærestene spurt om å være med i Ex on the beach. Det er få deltakere med, men likevel er det mye materiale. Både kjønns- og aldersfordelingen på deltagerne er noenlunde jevn. De er geografisk fordelt fra ulike deler av Norge, men det er en liten overrepresentasjon fra Østlandet.

En annen ulempe med realityserier er at vi ikke får sett alt, det er en produksjon som klipper sammen utvalgte deler av deltakernes dager og samtaler. Dette medfører at noe vil gå tapt, men på grunn av at det er såpas mange episoder, tror jeg likevel vi med rimelighet kan anta at det vi ser er representativt for deltakernes talestil.

Presentasjon av materialet og deltakerne

Big Brother-korpuset

Big Brother er et søkbart talespråkskorpus i Glossa, utviklet av Tekstlaboratoriet. Korpuset inneholder hele sesongen av Big Brother som ble sendt på TvNorge i 2001. Korpuset er altså 22 år gammelt, og består av rundt 100 episoder og 440 300 ord. Dette utgjør omtrent 4500 minutter. En fordel med bruk av korpus er at det gir mulighet til å sammenligne tale på tvers av tid. En ulempe som trekkes fram av (Van, Kemenade & Los, 1999), er at korpus kan være laget for å svare på et spesifikt forskningsspørsmål. Dette kan bety at betydningsfull data for egen undersøkelse mangler. På grunn av at dette er et korpus hvor absolutt alt er transkribert, antar jeg at det ikke er mangler som påvirker min undersøkelse. Konseptet til serien er at en gruppe mennesker skal bo sammen i en villa på Fornebu over lengre tid, hvor de blir filmet med overvåkningskamera døgnet rundt. Disse opptakene blir deretter klippet og redigert ned til kortere episoder. I løpet av de 97 dagene deltakerne befant seg i huset, skulle de utføre ukentlige oppgaver som minner om å dra på jobb, i tillegg får vi se fest, kjedsomhet, krangling, vennskap og kjærlighet.

Deltagerne i BB-korpuset

Big Brother-sesongen fra 2001 har 12 deltakere, 6 gutter og 6 jenter, som alle befinner seg i aldersgruppen 22–35 år. Deltakerne er fra Lillehammer, Fredrikstad, Skien, Halden, Flekkefjord, Ålesund, Oslo, Skedsmo, Nittedal og Moss.

Ex on the beach

Sesong 6 er spilt inn i september 2022, og består av 24 episoder på omtrent 40 minutter. Dette utgjør totalt 960 minutter. Konseptet til serien går ut på at en gjeng unge mennesker samles for å leve sammen i en villa i Hellas, hvor tilværelsen forstyrres av ekskjærester som flytter inn og forlater villaen en etter en. Serien kan strømmes på Discoveryplus.no. I likhet med Big Brother-korpuset, byr Ex on the beach på fest, kjedsomhet, krangling, vennskap og kjærlighet. Den største forskjellen er at ekskjærestene også sjekker inn. Begge seriene foregår i en villa som er kameraovervåket døgnet rundt.

Deltakerne i EOTB

Sesongen hadde 8 startdeltakere i tillegg til 17 ekskjærester som reiste til og fra, alle i aldersspennet 21–31 år. Totalt er det 25 deltakere, men jeg har valgt å ikke ta med observasjoner av en person som var svensk, og derfor ikke har norsk talemål som er oppgavens formål å undersøke. Deltakerne var fra Bergen, Oslo, Steinkjer, Haugesund, Trondheim, Ålesund, Rakkestad, Lillesand, Fredrikstad, Geilo, Ski, Oppegård, Mandal, Tromsø og Asker. Så deltakerne i dette materialet er noe mer geografisk spredd enn i Big Brother-korpuset.

Videre framgangsmåte

Transkriberingen av EOTB

Dette er muntlig materiale, så for å analysere det må det først overføres til skriftlig form. (Lind, 1995). Når EOTB-serien skulle transkriberes, var det hovedsakelig bruken av engelsk som var det interessante for min undersøkelse. I denne transkripsjonen ble det derfor en litt selektiv grovtranskripsjon, som kun inneholder setninger med bruk av engelsk, da det er dette som er relevant for undersøkelsen. (Lind, 1995) presenterer tre krav til transkripsjon, *autentisitet*, *tilgjengelighet* og *tilpasning*. De to første er spesielt relevante for min undersøkelse. Kravet om autentisitet går ut på at at talemålet skal være så nøyaktig som mulig, i forhold til analysen som skal gjøres. Kravet om tilgjengelighet går ut på at det bør være enkelt å lære og å bruke og lett å lese. Med tanke på disse to kravene er alle episodene transkribert etter vanlige rettskrivningsregler, men tilpasset etter uttale i ord der det var nødvendig. Alt ble skrevet rett inn i et Word-dokument og sortert episodevis fra 1–24. Jeg har

transkribert alt på bokmål da det lå nærmest både mitt eget og majoriteten av deltakerne sitt talemål.

Mulige feilkilder med denne framgangsmåten, er at transkriberingen er basert på min egen oppfattelse av det som blir sagt. Dette er noe som vil være vanskelig å unngå, men for å minimere feilkilden så mye som mulig leste jeg gjennom transkripsjonen i ettertid mens jeg lyttet, og korrigerte fem ord. Det forekommer også at deltakerne snakket i munnen på hverandre, noe som førte til at noen få uttalelser ble uforståelige. Her gikk jeg tilbake og lyttet på nytt, om det ennå var uforståelig ekskluderte jeg uttalelsene fra materialet.

Selve tellingen

Tellingen av engelske innslag i Big Brother-korpuset og i transkripsjonen av Ex on the beach ble gjennomført ved at jeg printet ut hele korpuset/transkripsjonen, og manuelt markerte alle engelske innslag som passet med avgrensningen. Denne prosessen gjennomførte jeg tre ganger for å være sikker på at jeg hadde fått med meg alt, noe som viste seg å være lurt da jeg hadde gått glipp av noen enkeltord. Da transkriberingen var ferdig, grovsorterte jeg de engelske innslagene etter enkeltlån og fraser, og senere finsorterte jeg dem etter ordklasser og bøyninger. Fordelen med å gå gjennom korpuset manuelt er at jeg har full oversikt over konteksten de engelske innslagene blir brukt i.

Kategorisering og sortering.

Jeg har valgt å kategorisere funnene etter *enkeltstående lån* og *fraser*. Enkeltstående lån inkluderer bruk av ett engelsk enkeltord, som *chill*, *mad* og *vibe*, mens *fraser* inkluderer engelske innslag som består av to eller flere engelske ord på rad. Dette kan være typiske fraser som *oh my god*, men også lengre engelske innslag i form av fullstendige og ufullstendige setninger. Senere ble lånene ført inn i hvert sitt excel-skjema, som igjen var delt inn etter ordklasser med bøyningsformer og fraser. Excel er et stødig verktøy som kan brukes til å holde oversikt, men også foreta enkle statistiske analyser, noe som holder for omfanget av denne oppgaven.

På engelsk eksisterer det i likhet med norsk også sammensatte ord, slik som *ice cream*, *bathroom* og *mother-in-law*. Disse inkluderer jeg derfor i enkeltstående lån og ikke fraser, selv om noen av dem består av mer enn to ord på opprinnelsesspråket. Det forekommer også

sammentrekninger av to ord, slik som *that´s.* Disse brukes ofte sammen som en enkelt enhet, og telles derfor i denne oppgaven som enkeltstående lån.

Når det kommer til ordklassefordelingen, møtte jeg på en utfordring med partisippformer, som det er delte meninger om, da disse ofte kan fungere som adjektiv. *Norsk referansegrammatikk* setter et skille, der ordene er verb om de inngår i en verbal konstruksjon som perfektum og omskrevet passiv, men som adjektiv dersom partisippet står som adledd i en substantivfrase (Gunnstein, 1999), og *i Norsk referansegrammatikk* av Faarlund et al, (1997) er presens partisipp regnet som adjektiv. Problemet med dette er at presens partisipp ikke syntaktisk alltid samsvarer med adjektivet. Et forslag her kunne vært å se på partisippene på en skala etter i hvor stor grad de fungerer som verb eller adjektiver. Fra *helt verbalt*, hvor partisippet fungerer som et verb og beholder sin verbale semantikk fullt ut og ofte uttrykker en pågående handling, til *delvis adjektivistisk* hvor partisippet beholder noen verbale egenskaper, men begynner å oppføre seg mer som et adjektiv. Det kan fortsatt ta adverbialer, men begynner å vise egenskapene til adjektiver, som gradbøying. Deretter til *hovedsakelig adjektivistisk*, hvor partisippet har mistet de fleste av sine verbale egenskaper og fungerer nesten helt som et adjektiv. Det kan ikke lenger ta adverbialer, men det kan gradbøyes og beskriver faste egenskaper. Og til slutt *helt adjektivistisk*, hvor partisippet har blitt helt adverbialt, mistet alle verbale egenskaper, og ikke lenger kan ta adverbialer eller direkte objekter. Dette er en diskusjon man kunne skrevet en egen oppgave om, men på grunn av oppgavens omfang har jeg derimot valgt å hovedsakelig kategorisere dem som partisipper, med noen unntak som jeg regner som adjektiver. Jeg regner dem som adjektiver dersom de er oppført i begge ordklasser i ordboken, og om ordet i konteksten det er brukt i semantisk deler betydning med adjektivet og ikke verbet. I EOTB-materialet finner jeg *invested, disturbed, stuck, obsessed, mixed, bothered, disgusted, classified, tanned, depressed, pissed, gassed, butthurt.* De første åtte anser jeg som uintegrerte partisippformer, mens de siste fem anser jeg som adjektiver, og vil derfor tas opp senere under adjektiv. I BB-materialet finner jeg ingen partisipper som jeg mener er adjektiv.

Resultater

I dette kapittelet presenterer jeg funnene fra undersøkelsen av realityseriene. Jeg kommer først til å si noe om mengde bruk av enkeltlån og fraser, deretter presentere en frekvensliste over

hvilke ord og fraser som blir hyppigst brukt. Videre kommer jeg til å se på hvordan ordene og frasene brukes og tilpasses til norsk morfologi.
Ettersom dette er et stort datamateriale, vil det være for plasskrevende å presentere hvert enkelt eksempel. Jeg har derfor valgt å presentere et representativt utvalg av eksempler som illustrerer materialet.

Gjennomsnittlig bruk av engelske ord i materialene

Under presenteres en tabell over funnene gjort i EOTB (2022) og BB-korpuset (2001)

	EOTB (2022)	BB (2001)
Totalt antall engelske ord	2947	1841
Antall enkeltlån	1083	441
Antall fraselån	617	449
Antall ord fra fraser	1864	1400
Total snitt engelsk per minutt	3,07	0,41
Enkeltlån snitt per minutt	1,128	0,098
Antall fraser i snitt per minutt	0,643	0,1

Tabell 1 – Forekomster av engelsk

I materialet fra «Ex on the beach 2022» (EOTB) registrerte jeg 1083 enkeltlån og 617 fraser. Totalt utgjør dette 2947 engelske ord, noe som gir et gjennomsnitt på 3,07 engelske ord per minutt. Hvis vi teller hver frase som et enkeltlån, utgjør dette et snitt på 1,77 lån i minuttet.

I sammenligningsmaterialet «Big Brother-korpuset 2001» (BB), registrerte jeg 441 enkeltlån og 449 fraser. Dette utgjør totalt 1841 engelske lånord, noe som resulterer i et gjennomsnitt på 0,41 engelske ord per minutt. Dersom vi teller hver frase som et enkeltlån, utgjør dette et snitt på 0,198 lån i minuttet. Dette indikerer en økning på nesten 9 ganger flere lån i minuttet i EOTB (2022) enn i BB-korpuset (2001). Tallene tyder på at økningen er størst i bruken av enkeltlån. Denne økningen kan tenkes å skyldes flere faktorer, som økt internasjonalisering, globalisering og påvirkning fra engelskspråklig populærkultur, teknologi og sosiale medier.

Enkeltstående lån

Under følger en oversikt over de 10 mest frekvente enkeltstående lånordene i materialene, noe som gir oss en innsikt i hvilke engelske ord som brukes mest. Tabellen tar ikke hensyn til ordklassen eller bøyningsformen ordet er brukt i. For eksempel vil både «vibe» og «viben» bli regnet som «vibe». Tabellen inkluderer heller ikke tilfeller der ordene inngår i en frase. Jeg har altså tatt utgangspunkt i ordets stamme, uten å ta hensyn til bøyninger og ordklasser. Frekvenslisten fra BB-korpuset presenteres først, deretter presenteres listen fra EOTB.

Plassering	**Lånord**	**Frekvens**
1	Yes	66
2	Sorry	46
3	Fair	22
4	Yeah	21
5	Shit	12
6	Hotthub	11
7	Hey	10
8	Fuck	10
9	Babe	9
10	Deal	8

Tabell 1.2 – Frekvensliste enkeltstående lån BB-korpuset

Tabellen viser at fem av de 10 mest brukte ordene fra BB-korpuset er interjeksjoner. Først på tredjeplass kommer et adjektiv, mens et substantiv først kommer på sjetteplass. Nedenfor presenteres frekvenslisten fra EOTB for sammenligning:

Plassering	**Lånord**	**Frekvens**
1	Fuck	140
2	Vibe	45
3	Bitch	34
4	Chill	26
5	Attitude	22
6	Yes	21

7	Bro	21
8	Fake	20
9	Alright	20
10	Sorry	19

Tabell 1.3 - Frekvensliste enkeltstående lån EOTB

Den tydeligste endringen er at den første interjeksjonen først dukker opp på sjetteplass i listen over de mest brukte ordene. Plassene 1–4 opptas av ord som fungerer i flere ordklasser, noe vi skal se nærmere på i neste avsnitt. Det mest anvendbare ordet i materialet er *fuck* som kan brukes i de fleste ordklasser, det er derfor ikke overraskende at det topper listen. Det er altså ikke bare et større antall engelske ord som blir lånt inn, men de samme ordene opptrer også i flere ordklasser enn før. Dette vises nedenfor.

Ord som opptrer i flere ordklasser enn før

I EOTB-materialet opptrer ord i flere ordklasser enn i BB-korpuset. Eksempler på dette er ordene: *fuck, chill* og *vibe.*

Fuck er det mest anvendbare ordet, og brukes i EOTB-materialet som verb *(å) fucke* i betydningen *'kødde'* eller *'ødelegge'*. Som adverb og adjektiv som en forsterker, *fuckings,* i betydningen *'jævlig'*, men også som adjektiv *fucka* i betydningen *'dumt'* eller *'merkelig'*. Og til slutt som interjeksjonen f*uck* i betydningen *'faen'.* En interessant observasjon jeg gjorde er at *fuck* ser ut til i stor grad å ha erstattet det norske banneordet *faen* i EOTB-materialet.

Chill forekommer i BB-korpuset kun som verbet *(å) chille´n* i betydningen (*å) roe ned, slappe av*. I EOTB opptrer ordet i tillegg som adjektivet *chill* i betydningen: '*rolig', 'avslappet', 'i orden', 'greit', 'kult,' 'uanstrengt', 'bra'.*

Ordet *vibe* opptrer i BB-korpuset kun som substantiv, i betydningen: '*dårlige vibber*'. I EOTB-materialet opptrer ordet også som verbet (*å) vibe,* i betydningen *(å)* '*oppleve en sterk forbindelse, forståelse og god kjemi'*

I EOTB er det 65 enkeltstående lån der det ikke finnes en god norsk ekvivalent uten å miste noe av betydningen, eller uten å måtte bruke mange ord for å si det samme. Tallet for det

samme i BB-korpuset er syv. Eksempler på slike ord fra EOTB: *slay* og *butthurt.*

Slay brukes hvis noen har gjort noe – eller ser eksepsjonelt bra (ut), sterkt imponerende (ut). Det kan oversettes til *du drepte det*, i overført betydning, men det blir ikke helt det samme.

Butthurt: hvis du er *butthurt,* er du unødvendig eller overdrevent opprørt eller fornærmet over noe, men på en litt smålig måte.

Fordeling av lån etter ordklasser

Substantiv, verb og adjektiv er de ordklassene som vanligvis tar inn flest nye ord. Nedenfor vil jeg gjøre rede for hvordan de enkeltstående lånene fordeler seg over ordklassene. Jeg har derfor laget et diagram fra hvert materiale som illustrerer hvordan disse lånene fordeler seg. Diagrammet presenterer ordklassefordelingen, hvor tallet i parentes er andelen om vi kun teller hvert ord en gang. Tallet over de unike forekomstene forteller oss hvilke ordklasser det lånes inn flest engelske ord i, mens det første tallet forteller oss hvilke ordklasser det brukes flest engelske ord i. Frasene er ikke inkludert i denne fordelingen.

	BB(2001)	EOTB (2022)
Substantiv	30,09 % (44,66 %)	36 % (41,20 %)
Verb	8,56 % (16,56 %)	18,85 % (17,61 %)
Adjektiv	18,06% (22,61 %)	26,65 % (30,90 %)
Adverb	3,70 % (8,39%)	6,13 % (3,19 %)
Interjeksjoner	39,58 % (7,78 %)	11,42 % (6,98 %)
Konjunksjon og preposisjon	0 %	0,18 % (0,18 %)

Tabell 1.4 - Prosentvis ordklassefordeling i materialene, andel unike ord i parentes.

I BB-korpuset er de fleste forekomster av engelske enkeltlån interjeksjoner, med hele 39,58 %, som ordene *shit, yes og sorry.* Dette er ikke overraskende da disse ordene også toppet frekvenslisten. Til sammenligning er dette tallet 11,42 % i EOTB, men det betyr ikke nødvendigvis at de bruker færre interjeksjoner. I stedet kan det bety at de bruker enda flere ord i andre ordklasser, noe vi skal se nærmere på litt lenger ned. Den nest mest brukte klassen i BB-korpuset er substantiv, etterfulgt av adjektiv. I EOTB er derimot substantiv den mest brukte ordklassen, etterfulgt av adjektiv og verb. I EOTB utgjør verb 18,85 % av lånene, sammenlignet med 8,56 % i BB-korpuset. Dette så vi også i frekvenslisten – at de mest

frekvente ordene i EOTB tilhører ordklassene substantiv, adjektiv og verb, og gjerne opptrer i flere ordklasser. En interessant observasjon i EOTB er at det er lånt inn konjunksjoner og preposisjoner, som er ordklasser som normalt ikke trenger nye ord. Det er et tilfelle der språkbruker bytter ut den norske konjunksjonen *og* med den engelske ekvivalenten *and,* og et tilfelle der *opp* byttes ut med *up.*

Hvis vi ser på fordelingen av unike ord (dvs. tallene i parentes), ser vi at tallene endrer seg noe. I BB-korpuset synker andelen interjeksjoner fra 39,5 % til 7,78 %, mens andelen i de andre ordklassene øker med mellom 4 og 14 %. Dette betyr at selv om interjeksjoner er mest brukt, er det likevel ikke klassen det er lånt inn flest ord i. I begge materialene er det lånt inn flest substantiv, etterfulgt av adjektiv og deretter verb. Den største forskjellen mellom materialene er at deltakerne i EOTB ser ut til å ha lånt inn en større andel adjektiv, hvor 30,9 % av de unike enkeltlånene er adjektiv, sammenlignet med 22,61 % i BB-korpuset.

Økningen i bruk av de ulike ordklassene per minutt

Materialene har ulik lengde, noe som naturligvis vil påvirke mengden av forekomster. Jeg har derfor beregnet antall lån i hver ordklasse per minutt for å se på økningene separat. Dette gir oss en bedre forståelse av hvilken ordklasse som har økt mest i bruk, mer enn bare ordklassefordelingen alene. Nedenfor er en oversikt over antall lån i hver ordklasse per minutt.

	BB (2001)	EOTB (2022)	**Prosentstigning**
Substantiv	0,028	0,4	1328,6 %
Verb	0,008	0,21	2525 %
Adjektiv	0,016	0,3	1775 %
Adverb	0,0035	0,07	1900 %
Interjeksjoner	0,038	0,128	236,84 %

Tabell 1.5 - prosentvis økning ordklasser alle forekomster

Her ser vi at den største endringen er at engelske verb, adverb og adjektiv blir brukt mer enn tidligere. Mengden bruk av adjektiver og verb har steget mer enn substantiv, men substantiv er fortsatt den mest brukte klassen. Som nevnt tidligere utgjorde interjeksjoner 39,58 % av alle forekomstene av enkeltlån i BB-korpuset, likevel har bruken steget med 236,84 % i

EOTB, selv om interjeksjoner kun utgjør 11,42% av alle forekomster.

Hvis vi ser på den prosentvise økningen av unike ord i de ulike ordklassene per minutt, kan det fortelle oss noe om hvilke ordklasser vi har lånt inn flest nye ord fra.

Ordklasse	**BB**	**EOTB**	**Prosentstigning**
Verb	0,0046	0,056	1117,4 %
Adjektiv	0,007	0,097	1285,7 %
substantiv	0,013	0,13	900 %
interjeksjoner	0,0024	0,01	316 %
Adverb	0,002	0,01	400 %

Tabell 1.6 – Prosentvis økning ordklasser unike forekomster

Den største prosentvise endringen finner vi i adjektiv etterfulgt av verb. Dette kan tyde på at vi har lånt inn flere verb og adjektiv de siste tiårene, men det kan også skyldes tilfeldigheter, som at deltakerne i EOTB generelt bruker flere verb og adjektiver også på norsk enn deltakerne i BB-korpuset.

Oppsummering om bruk av ord og ordklasser

Ordene som toppet frekvenslisten i BB-korpuset (2001) var interjeksjoner, mens i EOTB (2022) toppes frekvenslisten av ord som kan anvendes i flere ordklasser, og den første interjeksjonen dukker først opp på sjetteplass over mest frekvente ord. Ordene som blir lånt inn anvendes ofte i flere ordklasser med flere betydninger. Det kan tenkes at noen av ordene blir tatt i bruk framfor norske ord fordi de har flere bruksområder eller mer presise betydninger enn de norske alternativene. Tallene tyder på at den største endringen fra 2001 til 2022 er at bruken av de engelske lånene har gått over til å være substantiver, adjektiver og verb. I tillegg er bruken av verb og innlån av nye verb og adjektiv den kategorien som har steget mest.

Fraser

I materialet fra EOTB finner jeg totalt 617 fraser, hvor 341 er unike. Hvis vi teller hver frase som ett lån, utgjør frasene 36,2 % av lånene. Den lengste engelske frasen består av 32 ord og den korteste består av to ord. I BB-materialet er det 435 fraser, hvor 320 er unike. Den lengste frasen består av 14 ord og den korteste av to. Hvis vi teller hver frase som ett lån, utgjør frasene i BB-korpuset 49 % av lånene. Selv om enkelte av frasene i EOTB er over dobbelt så

lange som den lengste frasen i BB-korpuset, er likevel ikke den gjennomsnittlige frasen blitt noe særlig lengre. I BB-korpuset er den gjennomsnittlige frasen 3,19 ord, mens i EOTB-materialet er den 3,4 ord.

De hyppigst brukte frasene

Under følger en frekvensliste over de fem hyppigst brukte frasene i EOTB 2022

Plassering	**Frase**	**Frekvens**
1	Oh my god	49
2	What the fuck	23
3	Oh my days	17
4	Fuck you	17
5	Good vibes	13

Tabell 1.7- Frekvenstabell fraser EOTB

Under følger en tabell over de fem hyppigst brukte frasene i BB-korpuset (2001).

Plassering	**Frase**	**Frekvens**
1	God damn	21
2	Thank you	16
3	Shut up	10
4	Good morning	6
5	Big deal	6

Tabell 1.8 – Frekvenstabell fraser BB-korpuset

Vi ser at frasene som brukes oftest i EOTB-materialet brukes mye oftere enn de mest brukte frasene i BB-korpuset. I BB-korpuset er det kun 39 av frasene som brukes mer enn en gang, mens i EOTB er dette tallet 87. Det kan se ut til at de samme frasene brukes av flere personer, og er en større del av deres talemåte.

Fraser uten etablerte gode norske ekvivalenter

I materialet fra BB-korpuset finnes det ingen fraser som ikke har en fungerende og god norsk ekvivalent. I frasene som brukes i EOTB er det 14 fraser som ikke problemfritt kan oversettes til gode norske etablerte ekvivalenter uten å miste noe av betydningen. Dette kan tenkes å skyldes at noen av dem er relativt ny slang på engelsk også. Under følger to eksempler. Eksemplene er: *pick-me* og *ripped motherfucker*

Frasen *pick-me girl* refererer til en spesifikk oppførsel, ofte hos en jente som aktivt søker oppmerksomhet og anerkjennelse fra andre, spesielt menn, ved å bedyre og fremstå som om hun er annerledes og *bedre* enn andre jenter, ved å forsøke å ydmyke/nedverdige andre jenter, eller snakke ned stereotypiske jenteinteresser. Kort sagt, dette er en person som opptrer på en bestemt måte for å bli foretrukket av menn *fremfor* andre jenter. På norsk kunne vi oversatt det til «velg-meg-jente», men det er ingen garanti for at samtalepartneren vil forstå betydningen.

Frasen *en ripped motherfucker* er et annet eksempel. *Ripped* er et adjektiv som beskriver fysikken til en person. I konteksten uttrykket ble brukt i, betyr det at han har en veldefinert og muskuløs kropp. *Motherfucker* er et vulgært slanguttrykk på engelsk som brukes for å uttrykke sterke følelser. I denne frasen kan *motherfucker* sees på som et uttrykk for å understreke at personen er en ekstraordinær eller imponerende person på en måte som kan oppfattes som utfordrende eller kontroversiell. På lik linje med *pick me girl,* består også denne frasen av engelske ord som ikke har en formelt eksisterende direkte oversettelse på norsk. Her må ordene stå sammen for å danne en bestemt betydning eller en effekt som ikke kan tilskrives de individuelle ordene alene.

Tilpasning av enkeltstående lån

Dette kapittelet vil ta for seg hvordan de enkeltstående lånene tilpasses norsk. De ulike ordklassene tilpasses noe ulikt, og vil derfor bli presentert hver for seg med representative eksempler.

Verb

I dette avsnittet vil jeg se på hvordan de enkeltstående innlånte verbene tilpasser seg norsk bøyningsmønster. Eksempler fra begge de undersøkte materialene vil bli presentert for å belyse hvordan de brukes, og sammenligning vil bli foretatt for å analysere eventuelle endringer. En fellesnevner for begge materialene er at alle verbene bøyes etter *kaste-klassen*, og at det er svært få forekomster av verb som ikke har blitt tilpasset. Johansson og Graedler (2002) understreker at det er utfordrende å bruke engelske verb i norsk uten tilpasning, da verbet har en såpas sentral rolle i en setning. Kun 10 verb i materialet fra EOTB opprettholder sin engelske form.

Imperativ

I denne formen er materialene presentert sammen, ettersom bruken er identisk. EOTB-materialet inneholder 35 forekomster av verb i imperativsform, mens BB-korpuset har tre forekomster. Imperativ dannes ved å bruke ordets stamme både i norsk og engelsk, derfor får de ingen bøyningsendelse. Denne formen uttrykker ofte en kommando.

a. Klar ferdig **go** (EOTB)
b. Det er ikke noe å tenke på **relax** (BB)

Eksemplene (a) og (b) viser at det ikke forekommer noen tilpasning i imperativ, ettersom norske verb heller ikke får noen endelse i denne formen. Dette er den eneste formen der engelske verb kan stå uendret uten problemer.

Infinitiv

I EOTB-materialet finnes det 54 forekomster av verb i infinitivsform, enten med infinitivsmarkøren å eller med et modalverb foran. De tilpasses ved at brukeren legger til en e-endelse, med mindre det engelske verbet slutter på en stum -e, i så fall får disse verbene en uttalt -e i infinitiv. Eksempler presenteres under:

a. Jeg skal **predicte** kvelden (EOTB)
b. jeg tenkte jeg skulle prøve å være litt morsom for å **ease** stemningen, men det ender med at jeg raper henne i øret, og det var også tydeligvis helt outrageous da (EOTB)

I eksempel (a) *predicte*, får ordet en e-endelse, mens i eksempel (b) *ease* har det engelske verbet en stum -e som blir uttalt. At e-endelsen er til stede og uttales, viser at de engelske enkeltstående verbene likevel er tilpasset norsk.

I materialet fra BB-korpuset (2001) finner jeg fem verb i infinitiv. Jeg observerer et liknende mønster som i EOTB-materialet ovenfor, der en e-endelse legges til. Dette oppstår i tre av de fem tilfellene. Det er to unntak: eksempel (c) *(to) approach* og (d) *bodypainta.*

a. Skal jeg **cleane** ´n litt? (BB)
b. (...) liksom at det blir så mye også å **deale** med på én gang (BB)
c. (...) men han skjønte baktanken sier jeg # jo det var måte for meg og **approach** da på en litt mere hyggelig måte jeg kunne bare sagt at du burde ta middagsoppvaska for du har vaska opp så lite (BB)

d. Eller skal jeg spørre om maling så kan jeg **bodypainta** deg (BB)

Eksempel (c) *approach* forekommer i en noe innviklet setning hvor det er vanskelig å fastslå om det er snakk om verbet (to) *approach* eller substantivet *approach*. Ut fra konteksten har jeg valgt å tolke det som et verb, med «Jo det var en måte for meg å *approache* da på en litt mere hyggelig måte», men da mangler e-endelsen vi normalt ville sett på norsk. Eksempel (d) *bodypainta* har fått norsk preteritumsendelse, og brukes derfor i feil tempus.

Presens

I EOTB-materialet er det 54 forekomster av engelske verb brukt i presens. Under følger det eksempler på bruk av verb i presens i dette materialet:

a. Tonje **blamer** Michela for ting vi har all rett til å gjøre, basically (EOTB)
b. **I´m** med Michela kun fordi Solveig bruker all tiden sin med Mario (EOTB)
c. Avdo og Caroline fortale meg at hun hadde sagt til deg at ingen kom til å like meg og at du tror er dronning og **that´s** noe du ikke er (EOTB)

Eksempel (a) *blamer* representerer hvordan 52 av 54 forekomster i presens brukes i materialet. De følger det norske bøyningsmønsteret med en uttalt er-endelse. Disse er godt tilpasset og flyter godt inn i setningen. Unntakene er eksempel (b) *I´m*, som er en sammentrekning av pronomenet *I (jeg)* og verbet *am (er)*, som er første person entall i presens av det engelske verbet *(to) be – (å) være.* Eksempel (c) *that´s* er en sammentrekning av pronomenet *that (det)* og verbet *is (er).* På grunn av at det er en sammentrekning av to ord, var jeg i tvil om jeg skulle kategorisere lånene som fraser eller enkeltlån. Jeg har jeg valgt å kategorisere dem som enkeltlån fordi de ofte brukes som enkeltstående enheter, og fungerer som kopulaverb på samme måte som det norske verbet *å være.* Disse to eksemplene har ikke bøyningsendelser på samme måte som vanlige verb i presens, og beholder derfor antageligvis sin engelske form. Disse to eksemplene i dette materialet er de eneste verbene i presens som ikke følger norsk bøyningsmorfologi. Spesielt eksempel (b) *I´m* kan derfor kanskje virke litt merkelig.

I BB-korpuset (2001) forekommer det seks verb i presens som alle følger det norske bøyningsmønsteret. Utvalgte eksempler vises nedenfor: *blusher*, *chiller´n*

a. Du **blusher** jo bare jeg nærmer meg deg (BB)
b. Jeg **chiller´n** (BB)

I begge de ovenstående eksemplene får verbene den norske er-endelsen og er dermed godt tilpasset. I eksempel (b) tilføyes det en apokope**,** men selve verbet får likevel en er-endelse. Denne formen ser ut til å være en trend i dette materialet, noe som ikke forekommer i EOTB-materialet. Verbene i dette materialet er altså godt tilpasset i presens, akkurat som i EOTB-materialet.

Preteritum og perfektum

I EOTB-materialet (2022) er det 33 verb i preteritum, 14 unike verb i presens perfektum og tre unike i preteritum perfektum. Alle verbene får norske bøyningsendelser og er godt tilpasset. Utvalgte representative eksempler på bruk presenteres under: *attacka, playet, hypa, hooka*

a. Du er den jeg er mest close med her inne men på festen så **attacka** du meg liksom (EOTB)
b. Så han **playet** deg da? (EOTB)
c. Jeg visste at hun hadde **hooka** med flere, jeg klarte ikke å pinpointe alle, men deg spotta jeg med en gang (EOTB)
d. Jeg føler han har **hypa** det litt opp (EOTB)
e. Du har **hooket** med karer (EOTB)

Eksemplene ovenfor viser hvordan verbene brukes i preteritum og perfektum. Alle verbene blir bøyd som svake verb i kaste-klassen, hvor seks av 33 verb får et-endelse, mens resten får a-endelse. Perfektumformene er identiske med preteritumsformen, og alle får norske a- og et-endelser. A-endelser forekommer oftere enn et-endelser, og samme ord forekommer med begge endelser, noe som varierer ut fra hvem som snakker.

I BB-korpuset (2001) forkommer det bare to verb i preteritum og ett verb i preteritum perfektum. Bruken av disse presenteres nedenfor.

a. Jeg var på vei til rommet mitt jeg nå men så med en gang jeg åpnet døra så så jeg dyna gikk opp og ned så jeg **chilla´ n** litt (BB)

b. Fordi jeg hadde **fucka** opp det greiene med deg (BB)

I dette materialet forekommer begge former kun med a-endelse, og preteritum forekommer i begge forekomstene med apostrof, slik vi ser i eksempel (a).

Integrerte partisipper

I EOTB-materialet forekommer det eksempler på integrerte partisipper, noe som ikke forekommer i BB-korpuset. Eksempler på dette presenteres nedenfor. Disse får den norske preteritumsendelsen -et.

a. Mer **spicet** opp (EOTB)
b. Det er ikke ditt rom, det er ikke **claimet** (EOTB)

Uintegrerte partisippformer

På lik linje med norsk har også engelsk partisippformer. Som nevnt i metodekapittelet kan disse minne litt om adjektiver i bruksmåte og betydning, og det er derfor ikke alltid like lett å kategorisere dem. Jeg har valgt å hovedsakelig kategorisere dem som partisipper, med noen unntak som jeg regner som adjektiver, ut ifra hvilken grad ordets semantiske betydning stemmer best overens med adjektivet. I EOTB finner jeg åtte uintegrerte partisipper som jeg regner som verb, og i BB-korpuset finner jeg fem partisipper som er regnet som verb. Disse brukes likt i begge materialene. På grunn av oppgavens omfang presenteres to utvalgte representative eksempler nedenfor.

a. jeg ble litt ***disturbed*** av lydene. (EOTB)
b. Filmstjerne i min egen spillefilm ***starring*** Rex Rodney (BB)

I eksempel (a) er *disturbed* et verbalt uttrykk som indikerer at en handling, prosess eller tilstand ble avbrutt eller forstyrret av noe eller noen, i dette tilfellet lydene. Hvis det hadde blitt brukt i en mer overført betydning, for eksempel for å beskrive en person som er mentalt forstyrret, hadde jeg kategorisert det som et adjektiv. Eksempel (b) *starring* eksisterer på engelsk kun som verb, og da i betydningen: *å spille en viktig rolle i en film*. Årsaken til at disse ikke blir like godt integrert kan antas å være at de ligner på adjektiver og kan brukes som adjektiver. Ifølge Graedler (1998) er partisippformer den eneste formen som ikke er godt

tilpasset norsk, og dette kan skyldes at de blir oppfattet som egne leksikaliserte ord i stedet for en bøyd form av verbet.

Oppsummert verb

Oppsummert kan vi si at alle verb i EOTB-materialet, unntatt åtte uintegrerte partisippformer og to kopulaverb, får korrekt bøyningsendelse. I EOTB finnes det også korrekt integrerte partisippformer. I BB-korpuset derimot, er det en trend at partisippene beholder sin engelske form, at verb i fortid får apostrof endelse og at ordene ikke alltid får korrekte bøyningsendelser.

Substantiv

Som tidligere nevnt under teorikapittelet, må substantiv tildeles et kjønn for å kunne tilpasses norsk. Ifølge Johansson og Graedler (2002, s. 183), tildeles 80–90 % av de lånte substantivene hankjønnsform, mens omtrent 10–20 % blir intetkjønnsord. Substantivets kjønn kan ses i artiklene *en, ei* og *et*, i bestemthetsendelse i entall, men også med samsvarsbøyde determinativer, possessiver eller adjektiv. I EOTB-materialet er alle substantivene hvor kjønn er synlig hankjønnsord, med unntak av 10 ord som er blitt tildelt nøytrumsgenus: *gamet, shitshow, cummet, relathionship, singlelife, thirdwheel, poolpartyet, missionet, couple, mindsetet.* I BB-korpuset finner jeg to ord med nøytrumsgenus, *pointet* og *gamet*. Dermed er det omtrent 2 % intetkjønnsord i begge materialene, noe som avviker noe fra Graedlers antakelser. Likevel har alle disse fått tildelt nøytrumsgenus i samsvar med det tidligere nevnte mønsteret til Johansson og Graedler (2002), hvor ordets betydning trolig er den viktigste faktoren for tildeling av kjønn, at levende vesener, kjøretøy, klesplagg, musikksjangrer og idretter oftere blir hankjønn, men det kan også ha noe med ordets endelser, slik som at ord som slutter på *-ing* og *-er* oftest blir hankjønn, mens *-pter, -nter, -rter, -ster* og *-ment* oftere blir intetkjønn. En annen faktor er synonymer i språket ordet lånes inn i, slik som *partyet* av *selskapet.*

Ubestemt og bestemt form entall

I materialet fra EOTB er det 296 substantiv i ubestemt entall og 38 i bestemt form entall. Eksempler på bruk av innlånte substantiv i ubestemt og bestemt form entall for hankjønn og intetkjønn presenteres nedenfor. Ordene er *entrance, relationship, connection, mindset.*

a. Helikopter! Hva er dette for en **entrance?** (EOTB)

b. På Tonje så virket det som at vi hadde bygd et **relationship** her inne og denne gutten her er ikke i noe forhold så (EOTB)
c. Den **connectionen** vi har er helt syk faktisk (EOTB)
d. Så du har endret **mindsetet** her da (EOTB)

Eksempel (a) *entrance* viser hvordan innlånte engelske substantiv i ubestemt form entall for hankjønn tilpasses det norske språket, mens eksempel (b) *relationship* viser hvordan engelske substantiv i entall ubestemt form for intetkjønn tilpasses språket. I entall ubestemt form får de innlånte substantivene bestemmelsesmarkørene *en* og *et*, og det er slik vi ser hvilket kjønn ordet har fått. Substantiv i ubestemt form entall får ingen bøyningsendelse, derfor trenger språkbrukeren heller ikke å bøye ordet. I eksempel (c) og (d) *connectionen* og *mindsetet* ser vi hvordan entall bestemt form for hankjønn og intetkjønn tilpasses norsk ved å få bøyningsendelsene -en og -et. Substantiv i ubestemt og bestemt form entall for intetkjønn og hankjønn er godt tilpasset norsk bøyningsmorfologi i dette materialet.

I materialet fra BB-korpuset er det 49 substantiv i ubestemt form entall og ti substantiv i bestemt form entall. Av disse står 16 av substantivene som en innskutt kommentar uten noen norske ord. Representative eksempler på bestemt og ubestemt form for hankjønn og intetkjønn vises nedenfor. Ordene er *look, deal, image, game, point, hottub*.

a. Jeg må lage **deal** (BB)
b. Det er ny **look** (BB)
c. Jeg har fått en ny **image** (BB)
d. Det er en del av **gamet** (BB)
e. Hvis du prøver å få fram et **point** ikkesant (BB)
f. Var derfor jeg satt i **hottuben** (BB)

I BB-korpuset mangler det til tider artikkel foran substantivet, slik som i eksempel (a) og (b) *look* og *deal.* Det høres litt merkelig ut uten artikkel foran substantivet, og kjønnet er dermed heller ikke synlig. Eksempel (c) har fått foranstilt artikkel. I Eksempel (d) står substantivet i bestemt form intetkjønn og har fått den norske -et endelsen. I eksempel (e) står substantivet i ubestemt form intetkjønn og har fått den foranstilte artikkelen et. Eksempel (f) *hottuben* er hankjønn entall bestemt form og får den norske en-endelsen.

Eksempler på ubestemt form flertall

I EOTB-materialet er det 51 substantiv i ubestemt form flertall, som brukes relativt likt. I norsk språk får substantiv i denne formen hovedsakelig en er-endelse, men de beholder i stor grad den engelske flertallsendelsen -s. Representative eksempler på dette ses under. Ordene er*: intension og bitch*

a. Jeg flørter mye, men mine **intensions** er ikke å ligge med deg for så å stikke (EOTB)
b. Jeg vil si at vi er noen **bitcher** (EOTB)

I eksempel (a) *intensions* beholdes den opprinnelige engelske flertallsendelsen. I materialet er det kun to ord som får den norske er-endelsen, slik som vi ser i eksempel (b).

Det samme mønsteret finner vi i det 22 år gamle BB-korpuset, hvor det forekommer åtte substantiv i ubestemt form flertall. Alle opprettholder sin engelske flertallsendelse med unntak av ordet *vibber*. Se eksempler under.

a. sånn derre **technicalities** (BB)
b. (...) Jeg føler liksom at det ikke er noe dårlige **vibber** (BB)

Funnene i begge materialene avviker i stor grad fra funnene til Johansson og Graedler (2002), som fant at 58 % av substantivene i ubestemt form flertall beholdt den engelske flertallsendelsen. Dette avviket kan skyldes at jeg kun teller med ord som ikke allerede finnes i bokmålsordboka, eller at det ikke er nok forekomster i materialene til å se mønsteret. Kari-Anne Rand Schmidt har utarbeidet en integrasjonsskala for innlånte substantiv, gjengitt i (Johansson & Graedler, 2002). Denne skalaen antyder at det siste trinnet i integreringsprosessen er at substantivene får norsk flertallsendelse i ubestemt form. Ifølge Johansson og Graedler (2022) kan ordets lengde og kompleksitet være en faktor som påvirker integreringsprosessen, og de observerer at det er en jevn økning i bruk av den engelske flertallsendelsen -s i takt med at substantivets lengde og kompleksitet øker.

Eksempler på bestemt form flertall

I EOTB-materialet er det ti forekomster av substantiv i bestemt form flertall, som brukes med noe varierende endelser. Eksempler vises nedenfor.

a. Det er 3 stykker jeg er keen på, så jeg må jo klare å lukke en av de **dealene** der (EOTB)
b. det har vært litt ting som har blitt sagt så nå må vi bare få **factsene** sammen (EOTB)
c. Lea checker alle **checkpointsa** i lista (EOTB)

I bestemt form flertall er fem av ti ord fullstendig tilpasset norsk i tråd med Kari-Anne Rand Schmidt sin integreringsskala, slik vi ser i eksempel (a) *dealene.* Imidlertid får 4 av ordene en sa-endelse, slik som i eksempel (c) *checkpointsa*. Her beholder ordet den engelske flertallsendelsen, men får i tillegg hengt på en a-endelse. I eksempel (b) *factsene* beholder ordet den engelske flertallsendelsen, men får også hengt på den norske ene-endelsen. Dette fenomenet kaller Johansson og Graedler for *klips-ord,* og foreslår at opprettholdelsen av den engelske flertallsendelsen kan skyldes at ordene oftest brukes i flertall og derfor oppfattes som en del av ordstammen (Johansson & Graedler, 2002).

I BB-korpuset er det kun én forekomst av substantiv i bestemt form flertall: *Love-handelsene.* Dette er, i likhet med eksemplene over, et *klips-ord* som beholder den engelske flertallsendelsen og får påhengt den norske ene-endelsen.

Oppsummering substantiv

Oppsummert er tilpasning av substantiv til norsk morfologi forholdsvis god. En merkbar forskjell er at det ofte manglet artikkel foran substantivene i BB-korpuset. I EOTB-materialet fra 2022 er lånene derfor hakket bedre tilpasset. I EOTB beholdes den engelske flertallsendelsen -s i 49 av 51 forekomster av substantiv i ubestemt form flertall. I BB-korpuset beholdes flertallsendelsen i 7 av 8 tilfeller. Når det gjelder substantiv i bestemt form flertall i EOTB-materialet er fem av 10 flertallsendelser klips-ord, tallet for BB-korpuset er en av en. Dette kan skyldes at det er relativt få forekomster i denne formen og at jeg derfor ikke har fått observert nok forekomster. Dette tyder på at ordene ikke har gjennomgått alle stegene i integrasjonsprosessen til Rand Schmidt. Generelt ser det ut til at de engelske substantivene har gode forutsetninger for å tilpasses norsk bøyningsmorfologi, likevel beholder vi i stor grad den engelske flertallendingen -s.

Adjektiv

I norsk er adjektiver en uensartet ordklasse med varierende bøying. De samsvarsbøyes etter kjønn, tall og bestemthet, men kan også gradbøyes (Johansson & Graedler, 2002). Nedenfor

vises hvordan de innlånte adjektivene tilpasser seg norsk morfologi, og det ser ut til å variere hvor godt tilpasset de blir.

Samsvarsbøying

Norske adjektiv samsvarsbøyes i bestemthet (en k*jekk* gutt, den *kjekke* gutten), i kjønn (et *fint* hus, en f*in* gutt) og i tall (en *kul* bukse, flere *kule* bukser). Ved å se på hvordan ulike innlånte adjektiv bøyes, kan vi derfor si noe om hvordan de tilpasses norsk. Det er kun i tilfeller hvor adjektivene får en morfologisk endelse, at vi kan se om de samsvarsbøyes. Det betyr at vi kun kan observere dette i forekomster med ubestemt form intetkjønn, og alle kjønn i flertall og bestemthet. I bestemt form entall får alle adjektiv lik bøyning som også samsvarer med flertallsformene.

Bestemthet

I EOTB-materialet er det kun én forekomst av et lånt adjektiv brukt i bestemt form. I dette tilfellet kongruerer adjektivet i bestemthet, slik vi ser under:

a. I vennegjengen så er jeg kanskje den ***crazye*** (EOTB)

Her ser vi at *crazy* får den norske e-endelsen når adjektivet brukes i bestemt form. Dette forekommer ikke i BB-korpuset, noe som kan tyde på at deltakerne generelt sjeldent bruker bestemt form.

Flertallsendelser

Flertallsendelser viser om adjektiv er integrert. Nedenfor presenteres et utvalg av eksempler fra EOTB der adjektivene brukes i flertall, og jeg observerer at denne formen er godt integrert i materialet. Eksemplene er *toxic, chill, fucka og nice*

a. Det var mye **toxice** greier (EOTB)
b. Jeg håper alle er skikkelig **crazye** (EOTB)
c. Jeg har mange gøye ekser samtidig som jeg har mange **fucka** ekser (EOTB)
d. det var en **fucka** kveld (EOTB)
e. Han driver og sier at han har et par ekser som ikke er så **nice** (EOTB)

I EOTB-materialet bøyes alle adjektiv i flertall med norske flertallendelser, som vist i eksemplene (a) og (b). Det er to unntak. Ord som allerede slutter på en stum -e, slik som i eksempel (e) *nice,* beholder sin opprinnelige form både i entall og flertall, men den stumme e-en blir uttalt. Et annet unntak er eksempel (c og d) *fucka*, som også forekommer i en mer norsk variant, *facka*. Dette ordet får a-endelse i alle kjønn og tall. En mulig forklaring på dette kan være at det er et adjektiv avledet av partisippet *fucked,* og derfor får den norske a-endingen. Slike ord faller under Faarlund et al,. (1997) sin «klasse 3» av adjektiv som ikke bøyes i genus og tall. Som adjektiv har *fucka* en annen betydning enn som verb – adjektivet betyr «merkelig, rar, håpløs» mens verbet betyr «ødelegge, kødde». Andre endelser som faller inn under «klasse 3» ifølge Faarlund et al,. (1997) er innlånte adjektiv som ender på -y og på stum -e, slik som eksempel (e) nice og eksempel (b) *crazy.* Likevel har eksempel (b) *crazy* fått en flertallsendelse i dette materialet. Graedler finner at adjektiv som slutter -y ikke får endelse i skriftlig form, men at det forekommer muntlig (Joahansson & Graedler, 2002).

I Big-Brother-korpuset forekommer det kun 13 unike adjektiv som brukes i en ellers norsk setning, resten er innskutte kommentarer. Kun ett adjektiv brukes i flertall, men dette får ikke norsk flertallsendelse. Se eksempelet nedenfor.

a. Noen **drastic** skritt (BB)

I dette tilfelle burde adjektivet fått den norske e-endelsen fordi det står i flertall. Det ser ut til at bruk av engelske adjektiv i flertall unngås i materialet, og i det ene tilfellet det forekommer, får ikke ordet en tilpasning.

Gradbøyning

De fleste adjektiv kan gradbøyes ved å tilføye endelser (finere - finest) eller perifrastisk ved å bruke ordene *mer* eller *mest* foran grunnformen av ordet. Adjektiv gradbøyes i positiv, komparativ og superlativ for å uttrykke forskjellige grader av intensitet. Graedler har identifisert noen kriterier for at adjektiv skal bli bøyd med morfologisk endelse. Disse er blant annet at de er enstavelsesord som ikke slutter på -en, -et, -isk eller -sk, og at de ikke er avledet fra en annen ordklasse (Johansson & Graedler, 2002).

I undersøkelsen av EOTB-materialet finner jeg fire unike forekomster av adjektiver som gradbøyes med endelse, samt syv som bøyes perifrastisk. Eksempler presenteres nedenfor.

a. Han er den **fakeste** personen her inne (EOTB)
b. Men jeg er **chill,** du er **chillere** (EOTB)
c. jeg håper Martine er **mest keen** på meg (EOTB)
d. njaa, jeg er egentlig **keenest** på å bare slappe av litt nå (EOTB)

Eksemplene over, som er representative for hvordan de engelske innlånte adjektivene i EOTB brukes, viser at gradbøying skjer både perifrastisk og ved bruk av endelser, som vist i eksempel (a-d). Eksemplene som slutter på -ke, -ll, og -fe, bøyes ved hjelp av endelse, og oppfyller dermed Graedler sine kriterier. Unntaket er eksempel (d) *keenest*, som ender på -en og dermed avviker fra Graedler sine forutsetninger for endelsesbøying. Dette eksempelet forekommer kun en gang, noe som tyder på at perifrastisk bøyning foretrekkes, slik som i eksempel (c).

I BB-korpuset forekommer gradbøying av adjektiv kun to ganger, og det skjer kun perifrastisk.

a. Jeg tenkte det skulle være litt **mer smooth** (BB)
b. Det er **mest fair** (BB)

Ut ifra Graedler sine kriterier ville det ikke vært et problem å bøye eksempel (a) med endelse. At adjektivene kun bøyes perifrastisk kan tyde på at innlånte adjektiv er blitt bedre integrert over tid, eller at det rett og slett er for få forekomster i korpuset til å observere dette.

Ikke integrerte adjektiv

Blant adjektivene i EOTB-materialet som skulle hatt en t-endelse, er det ingen som får det. I stedet beholder adjektivene sin engelske form, slik som foran hunkjønn og hankjønn. Eksempler på dette vises nedenfor.

a. Det ble jo drit **nice** det (EOTB)
b. Det er greit det var litt **fake** av meg (EOTB)
c. Om du er up to noe **big** så må du sove her (EOTB)

Ingen av adjektivene over er integrert ettersom de alle burde hatt t-endelse, selv om fraværet av endelsen ikke er spesielt påfallende. Eksempel (a) *nice* brukes ofte for å beskrive noe som er bra, fint eller hyggelig. I dette tilfellet brukes det i betydningen *fint,* og burde derfor hatt en t-endelse. Adjektiv som ender på stum -e, hører til Faarlund et al. (1997) sin «klasse 3» under adjektiv som ikke bøyes etter genus eller tall. Dette inkluderer derfor også eksempel (b) *fake,* som kan oversettes til falsk/falskt. Eksempel (c) *big* – stor/stort, mangler også t-endelse. Om vi hadde erstattet de engelske adjektivene i de overstående eksemplene med adjektivet *dum*, skulle det stått *dumt* i alle eksemplene.

I undersøkelsen av BB-korpuset finner jeg det samme mønsteret som i EOTB. Ingen av adjektivene som burde hatt en t-endelse, får denne, bortsett fra i én forekomst av den innskutte kommentaren *coolt.* I tilfeller der *cool* brukes i setninger med norsk, beholder ordet sin opprinnelige engelske form *cool.*

Adjektiv som ikke behøver bøyningsendelse

Adjektiv som står foran hankjønn eller hunkjønnsord i entall

Mesteparten av norske substantiv er enten hankjønn eller hunkjønn, dermed får ikke adjektivet en samsvarsbøying som er synlig ved eget suffiks når substantivet står i entall, noe mange av substantivene i materialene gjør, som i eksempelet nedenfor.

a. Jeg ser for meg at han sitter der i suiten og bare føler seg som en *rich* rapper egentlig (EOTB)

Hvis vi erstatter adjektivet i det overstående eksemplet med det norske adjektivet *rik*, ville det ikke blitt bøyd, og dermed vil ingen morfologisk tilpasning være nødvendig.

Engelske adjektiv med y-endelse og norske ekvivalenter som slutter på -ig eller -lig

En del av lånene i materialene ender på -ig, -lig eller at det engelske adjektivet har en norsk ekvivalent som ender på -ig eller -lig. Norske adjektiv som ender på -ig og -lig faller under Faarlund et al. (1997) sin «klasse 2», som ikke får en t-endelse i nøytrum, men som får flertallsendelser. Eksempler på slike lån er *toxic – (giftig)* og *fucking* (*jævlig).* Det kan derfor tenkes at disse ikke blir tilpasset fordi de ikke får endelser på norsk.

Videre er det flere adjektiv i materialene som får y-endelse. I de fleste tilfeller kan disse

oversettes til ord som slutter på -lig og -ig, slik som *juicy (saftig)* og *shady (uhederlig/farlig).* Imidlertid finnes ett unntak, slik som *nasty (ekkel).*

a. Hvis de driver å kysser nå, så er det litt **shady** (EOTB)
b. For jeg synes generelt liksom to be honest at det er litt **nasty** (EOTB)
c. Han er en **fuckings** luring (EOTB)

Om noe er *shady,* er det ofte noe som er uhederlig, uærlig, farlig eller tvilsomt. Så hvis vi velger en av de tre første betydningene, ville ordet ikke fått en t-endelse, men hvis vi hadde valgt den siste, skulle det ha vært en t-endelse. Hvis vi erstatter *nasty* med *ekkel*, ville ordet fått en t-endelse på norsk. Hos Faarlund et al. (1997) hører også lånord fra engelsk som ender på -y til i «klasse 3» – adjektiv som ikke bøyes etter kjønn eller tall. Likevel så vi tidligere at disse bøyes etter tall i EOTB-materialet. Derfor er det en mulighet for at språkbrukeren assosierer ord som ender på -y med norske adjektiv i «klasse 2» som ender på -lig og -ig, da uttalelsen av endingene høres veldig lik ut. Johansson og Graedler (2002), finner at det forekommer at adjektiv som ender på -y får flertallsbøying i talespråk.

Eksempel (c) *fuckings* er litt særegen. Ordet stammer fra det engelske *fucking*, men har på norsk fått en tilføyd s-endelse i alle tall og kjønn når ordet brukes sammen med norske ord. Når det derimot brukes sammen med engelske ord, beholder ordet den opprinnelige engelske ing-endelsen, slik som *I don´t* ***fucking*** *care.* Det er usikkert hvorfor s-endelsen blir tilføyd når ordet brukes sammen med norske ord. Det kan tenkes at endelsen er lagt til for å gi bedre flyt sammen med norske ord, eller at det er en form for klips-ord på samme måte som substantivene, slik som *leggings.* Det kan også være en form for lånord som Johansson og Graedler (2002) omtaler som *pseudolån* (falske lån), dvs. ord som ikke eksisterer på engelsk, men som er laget av ordmateriale fra engelsk, slik som *stressless.* Versjonen *fuckings* ser ikke ut til å eksistere i verken Merriam-Webster Online Dictionary eller Urban Dictionary, som er en ordbok for slangord og uttrykk. Likevel eksisterer grunnformen *fucking* med samme betydningsinnhold, så det er utfordrende å finne en forklaring på s-endelsen. Andersen (2015) foreslår at det kan være en form for *pragmatisk pseudolån.*

Uintegrerte partisipper som jeg har kategorisert under adjektiv

Som tidligere nevnt under avsnittet om verb, har jeg valgt å kategorisere fem partisipper fra EOTB-materialet som adjektiver, da den semantiske betydningen ikke sammenfaller med

verbet. Disse ordene er: *depressed (deprimert), tanned (solbrun), pissed (forbanna), gassed (spent, forventsningsfull)* og *mixed (blandet)* Jeg fant ingen tilfeller av dette i BB-korpuset.

a. Det er sånn jeg er chill og da sier de at jeg virker **despressed** (EOTB)
b. Det er det som på en måte er litt sånn latterlig for dere er 100 % like. Dere er begge **tanned** og dere er begge fuckings bitch (EOTB)
c. Jeg er veldig **pissed** (EOTB)
d. Reaksjonen til gjengen er veldig **mixed** (EOTB)
e. Jeg kjenner jeg er veldig **gassed** på å møte jentene (EOTB)

Jeg har kategorisert (a) *depressed* som et adjektiv fordi det er oppført som både et adjektiv og verb i Bokmålsordboken og Merriam Webster Online Dictionary, men i dette tilfellet brukes det i henhold til definisjonen av adjektivet, gitt med eksempelet: «virke deprimert» (BOB). Eksempel (b) *tanned* er i Merriam-Webster Online Dictionary oppført som partisipp av verbet *(to) tan – (å) sole seg,* men jeg tolker det som at språkbrukeren forsøkte å si «dere er begge *tane*» som i det oppførte adjektivet *tan*, som i fargen *solbrun*, men bøyde ordet litt feil. Denne tolkningen er basert på at dette er det eneste tilfelle hvor ordet *tanned* blir brukt i stedet for *tan*. Eksempel (c) *pissed* betyr i denne sammenhengen *å være ekstremt sint/forbanna,* og har derfor ingen felles betydning med verken det norske verbet *(å) forbanne* eller det engelske verbet *(to) piss.* Eksempel (d) *mixed (blanda)* er oppført i bokmålsordboken som verb, i betydningen «helle, røre sammen» og «forveksle, gå i surr», men som adjektiv er det oppført i betydningen «mangeartet, sammensatt». Det blir derfor i denne oppgaven kategorisert som et adjektiv da betydningen av utsagnet er at «gjengen hadde ulike/blanda/sammensatte reaksjoner på den gitte foregående hendelsen», som samsvarer best med definisjonen av adjektivet. Eksempel (e) *gassed* er et engelsk slanguttrykk for å være spent eller forventningsfull, som i denne sammenhengen er adjektivet *(å) være spent på noe som skal skje,* ikke verbets betydning som uttrykker handlingen om *(å) spenne noe.* Ifølge Johansson og Graedler (2002, s. 180) beholder som regel adjektiv av partisipper sin engelske form slik vi ser i de ovenstående eksemplene, men de kan også forekomme med norske bøyningsendelser, slik som vi så med adjektivet *fucka* av det engelske verbet *fucked.* Det kan tenkes at språkbrukeren oppfatter ordet som et eget leksem og ikke som bøyningsformen av ordet, og at det derfor beholder sin engelske form. Jeg har vanskelig for å se for meg hvilke bøyningsendelser disse ordene kunne fått på norsk, med unntak av *mixed*, som lett kunne ha fått en a-endelse i alle former, slik som *fucka.*

Oppsummert om adjektiv

I materialet fra EOTB får alle adjektiv som brukes i flertall og i bestemt form korrekt norsk endelse og er derfor godt integrert. Av adjektivene som krever t-endelse, er det ingen som får det. Gradbøying forekommer både perifrastisk og med bøyningsendelse på de samme ordene. Dette er ulikt fra BB-korpuset fra 2001, hvor det ikke forekommer engelske adjektiv i bestemthet, den ene forekomsten i flertall blir også stående i sin opprinnelige form, og gradbøying forekommer kun parafrastisk. Ingen av adjektivene som skulle fått t-endelse får denne i ubestemt form entall intetkjønn, men beholder heller sin opprinnelige engelske form. Om vi tar utgangspunkt i at engelske adjektiv som slutter på -y ikke får en endelse fordi det i uttale minner om norske -ig og -lig endelser, og at ord som har norske ekvivalenter som ender på -lig eller -ig ikke vil få noen endelse i entall ubestemt form intetkjønn, er det kun et fåtall av adjektiv i EOTB som ikke er morfologisk tilpasset, i motsetning til i BB-korpuset.

Fraser

I EOTB-materialet finnes det totalt 617 fraser, mens tallet i BB-korpuset er 420. Disse inkluderer komplette setninger, uttrykk som står alene uten norske ord, delsetninger og fraser som fungerer som en selvstendig frase i en ellers norsk setning. Målet med dette avsnittet er å vise hvordan frasene brukes.

Fraser som kunne stått alene, men som ikke gjør det

I materialet fra EOTB er det 138 fraser som ville ha gitt mening om de sto alene. Tilsvarende tall for BB-korpuset er 101 fraser. Eksempler på dette vises under.

a. calm down it´s not that deep (EOTB)
b. I´m done with you (EOTB)
c. What´s up (BB)
d. Here´s the mail (BB)

Noen av frasene som kunne stått alene, opptrer som selvstendige fraser innenfor en ellers norsk setning. Eksempler fra begge materialene vises under:

a. Skal jeg si dere noen ting? **I´m not one of the boys, I have a fucking vagina, and I do not sleep in your fucking cum** (EOTB)

b. nei, **forget about it** (BB)

Fraser som står alene uten noen norske ord

Et interessant funn er at 133 av frasene (38,78 %) i EOTB-materialet forekommer uten noen norske ord. Tallet fra BB-korpuset er 295 (67,66 %). Eksempler fra materialene vises under.

a. Do you hate me? Do you still want to fuck me? (EOTB)
b. You wanna watch the show honey that´s why you´re here (EOTB)
c. Hey good looking (BB)
d. Psychological warfare (BB)

I disse eksemplene har språkbrukeren vekslet helt over til engelsk, og faller inn i (Johansson & Graedler, 2002) sin kodevekslingstype *veksling mellom ytringer*. Noen av frasene er typiske fraser som *oh my god* og *good morning*, men det finnes også lengre setninger eller innskutte kommentarer.

Som en mer integrert del av den norske setningen

I flesteparten av tilfellene i EOTB er frasene en mer integrert del av de norske setningene, og faller inn under kodevekslingskategorien *veksling innenfor en ytring* (Joahnsson & Graedler, 2002). Tallet for BB-korpuset er 61 fraser. De engelske frasene kan opptre hvor som helst i de norske setningene. Eksempler på dette vises under.

a. åh det **warms my heart** så det synes jeg var sykt digg å høre. (EOTB)
b. Har dere noe å drikke? Så bra! Kan vi **move over there and do the talking?** (EOTB)
c. Hadde jeg vært **in charge** hadde jeg vært regiansvarlig for dette her så skulle alt vært ferdig for lengst. (BB)
d. Har du egentlig rett til å stille så store krav? Du er jo ikke **much of a man** selv. (BB)

Den største forskjellen mellom materialene, er at flesteparten av de engelske frasene i BB-korpuset som inngår i en norsk setning, blir plassert på slutten av setningen. Dette utgjør 83 av 141 fraser som brukes sammen med norske ord. De fleste av disse frasene brukes som en gjentakelse av de foregående norske ordene, slik som vi ser i eksempel (b) og (c) nedenfor. Det er vanskelig å avgjøre om taleren bruker det engelske innslaget som en oversettelse for en lytter som ikke snakker norsk, for å klargjøre noe for en norsk lytter, eller om det engelske uttrykket brukes for humoristisk effekt.

a. Kjøpe seg en tomt og **settle down** (BB)
b. Da er maten ferdig **food is finish** (BB)
c. Jeg skal bare hente støvsugeren **the vacuum cleaner** (BB)

Tilpasning av frasene til norsk

I begge materialene er lån som består av mer enn ett ord kategorisert som fraser. Disse omfatter substantivfraser, verbfraser, adjektivfraser, preposisjonsfraser, interjeksjonsfraser og adverbialfraser, samt lengre og kortere setninger slik vi har sett ovenfor. Dette kapittelet vil ta for seg hvordan verbfraser og substantivfraser tilpasser seg norsk, ettersom disse er de eneste frasetypene som i noen grad tilpasser seg i materialene. Fraser tilpasses generelt ikke til norsk morfologi, men det finnes tilfeller der enkelte ord i en frase får norske endelser blant substantiv- og verbfraser.

Verbfraser

Verbfrasene tilpasses norsk i ulik grad i materialene. Dette avsnittet skal gjøre rede for nettopp dette. Først vises verbfraser bestående av to ord, deretter de lengre frasene.

Eksempler på verbfraser som består av to ord

Det forekommer at verbfraser bestående av to ord fra EOTB-materialet tilpasses norsk, og representative eksempler presenteres nedenfor. Frasene er: *marry me (gift deg med meg), crashe talken (kræsje/forstyrre praten/samtalen), playe safe (opptre forsiktig).*

a. kan du bare **marry me**, altså fyfaen (EOTB)
b. Kan du **crashe talken** til Mikael? (EOTB)
c. Jeg tror jeg må **playe safe** akkurat i dag (EOTB)

Eksempel (a) *marry me,* kan oversettes til *gift deg med meg,* men i denne konteksten ville setningen på norsk vært «kan du bare **gifte** deg», og er derfor ikke imperativ på norsk. Dette er et eksempel på ikke tilpassede verbfraser i materialet.
Eksempel (b) *crashe talken,* er et eksempel på en godt tilpasset verbfrase. Det består av verbet *crash* og substantivet *talk.* Her har både verbet og substantivet fått norske bøyningsendelser. Årsaken til at denne frasen er godt integrert kan tenkes å være at vi har et lignende norsk verb

kræsje, og dermed kan det tenkes at ordet ikke virker like fremmed.

Eksempel (c) *playe safe*, representerer delvis tilpassede verbfraser i materialet. Frasen består av verbet *play* og adjektivet *safe,* og har i denne sammenhengen betydningen *(å) opptre forsiktig.* På engelsk ville man kanskje ha sagt *play it safe,* men her er frasen delvis tilpasset ved å utelate *it* og legge til den norske e-endelsen til verbet *play*. Om vi oversetter eksempelet til *(å) opptre forsiktig,* trenger ikke adjektivet en bøyningsendelse, men generelt ser det ikke ut til at adjektivet i noen av frasene bøyes.

I kontrast til EOTB-materialet, er det i BB-korpuset svært få verbfraser som består av to ord, og ingen av frasene synes å være tilpasset norsk, med mindre de består av verb pluss partikkel, som jeg omtaler under neste avsnitt. Et eksempel på bruk fra materialet presenteres under.

a. Mm **looking good** (BB)

Denne frasen fungerer selvstendig i setningen og har en foregående interjeksjon. Dette er slik mange av frasene i materialet brukes: Enten som innskutte kommentarer, eller med en interjeksjon foran.

Bruken av typiske fraser som består av verb + partikkel

I begge materialene forekommer det fraser som består av verb pluss partikkel. Disse tilpasses i varierende grad i materialene. Eksempler fra EOTB presenteres nedenfor.

a. Hva sa du nå? Jeg er allergisk mot bullshit så **shut up** (EOTB)
b. Hva har det med saken å gjøre? Du kan **shute the fuck up** når jeg snakker (EOTB)
c. Okei Mikael, hvorfor i helvette har du **fucka opp** med Solveig (EOTB)
d. jeg tenker jeg bare vil **catche opp** med Mikael, det er så lenge siden (EOTB)

I de overstående eksemplene, som representerer denne typen fraser fra EOTB-materialet, beholder få sin opprinnelige engelske form når de brukes i sammenheng med norske ord. I dette materialet beholder de kun sin engelske form når frasene står alene uten noen norske innslag, eller når de brukes i imperativform, slik som i eksempel (a) *shut up*. Her fungerer frasen som en kommando eller anmodning om å stoppe å snakke, og kan enkelt oversettes til *hold kjeft* eller *ti stille.* I eksempel (b) *shute the fuck up* brukes ikke imperativsform, og verbet får norsk e-endelse. Frasen inneholder også den intensiverende frasen *the fuck* i midten, som

kan være årsaken til at den engelske partikkelen *up* beholdes. Det ser ut til at den engelske partikkelen *up* beholdes når det engelske innslaget blir lengre enn to ord. Det tydeligste mønsteret som kommer til syne med denne typen fraser i materialet, er at verbet får en norsk endelse, pluss den norske ekvivalenten *opp*, slik som i eksempel (c), hvor *fucked up* har blitt til *fucka opp*, og eksempel (d) hvor frasen *catch up* har blitt til *catche opp*. Siden disse frasene tilpasses norsk på en slik måte at de kun består av ett engelsk ord, regner jeg dem som enkeltlån. Disse frasene kan derfor anses som godt integrert i dette materialet.

I BB-korpuset er det et høyrere antall av denne typen fraser. Representative eksempler på bruken av dem blir presentert under.

a. Hei baby **get up** skal ha samling i stua (BB)
b. **Shut up** og svøm (BB)
c. Noen flagg må bare bli **fucka up** (BB)
d. Jeg trur jeg gikk ut hit og jeg banna høyt fordi jeg hadde **fucka opp** det greiene med deg (BB)

I de overstående eksemplene fra dette materialet ser vi at disse frasene i større grad beholder sin opprinnelige engelske form, da de hovedsakelig brukes i imperativform, som vist i eksempel (a) og (b). I eksempel (c) og (d) *fucka up* og *fucka opp* blir de tilpasset norsk enten ved å tilpasse verbet eller både verbet og partikkelen. I dette materialet tilpasses kun fraser som inneholder ordet «fuck». Disse funnene kan tyde på at denne typen fraser er blitt bedre integrert over tid. Ifølge Graedler (1998), kan det antas at de innlånte verbene i slike fraser får norske partikler som en obligatorisk del av integreringsprosessen, siden de har parallelle funksjoner og former i norsk og engelsk. Imidlertid finner jeg i eksempel (c) at verbet får norsk endelse, men beholder den engelske partikkelen *up*.

Verbfraser som består av 3 ord eller mer

Fraser som består av 3 ord eller mer i begge materialene, beholder sin opprinnelige engelske form og er derfor ikke tilpasset norsk. Nedenfor presenteres representative eksempler på hvordan disse verbfrasene brukes i materialet.

a. åh,det **warms my heart**, for det synes jeg var sykt digg å høre (EOTB)
b. Kan vi **move over there and do the talking** (EOTB)
c. De er liksom **going to extremes.** Det er litt kult (BB)

I de overstående eksemplene ville ordene i frasene krevd bøyningsendelser på norsk. Eksempel (a) *warms my heart,* står i presens form og kan oversettes til *varmer hjertet mitt.* Dette er et verbaluttrykk som beskriver en følelse av glede eller tilfredshet, og står til det norske pronomenet *det.* Dette bidrar til en mer naturlig flyt i den engelske frasen, selv om de engelske ordene ikke er tilpasset norsk.
Eksempel (b) *Move over there and do the talking,* er en forespørsel om å forflytte seg til et annet sted for å snakke. Dette er en sammensetning av flere fraser, hvor alle ordene i frasen beholder sin engelske form og dermed ikke er tilpasset norsk. Frasen innledes av verbfrasen *kan vi,* som stiller spørsmål om muligheten for (å) *move over there.* Forespørselen består av to verbfraser*: move over there* og *do the talking,* som er bundet sammen med konjunksjonen *and.* Selv om frasen ikke er morfologisk tilpasset, flyter den greit siden verbene er i samme tempus. Eksempel (c) *going to extremes,* kan oversettes til *å gå til ekstremer/det ekstreme,* og brukes vanligvis for å uttrykke at noen overdriver en handling, men ingen av frasene tilpasses norsk morfologi.

Oppsummering om verbfraser

Frasene fra EOTB som består av to ord, tilpasses norsk lettere enn frasene som består av tre eller flere ord. Det forekommer kun ett tilfelle der en frase på over tre ord delvis tilpasses: *Shute the fuck up.* Denne frasen ville bestått av to ord om det ikke var for intensiveringsfrasen «the fuck». Dermed er fraser som består av tre eller flere ord generelt lite integrerte. Frasene bestående av verb pluss partikkel er spesielt godt tilpasset, da de ikke lenger regnes som fraser hos meg da de har fått den norske ekvivalenten *opp,* med unntak av der de står i imperativsform. Av de delvis tilpassede frasene er det bare det første verbet som får en norsk bøyningsendelse. Det finnes ett eksempel hvor frasen er helt tilpasset, hvor både verbet og substantivet har fått norsk bøyningsendelse. I BB-korpuset beholder alle disse frasene sin opprinnelige engelske form, med unntak av frasen *fucka opp,* og det forekommer ett tilfelle av at både verbet og partikkelen tilpasses norske bøyningsmønstre. Selv om frasene ikke er tilpasset norsk morfologi, flyter de likevel forholdsvis greit i de ellers norske setningene, uten nevneverdige problemer. Dette skyldes bruk av samme tempus og bruk av norske fyllord, pronomen, modalverb og adjektiver.

Substantivfraser

I begge materialene er det flest forekomster av substantivfraser. Disse frasene varierer i lengde og grad av tilpasning.

Bestemt form entall

Under presenteres et utvalg av fraser fra EOTB-materialet som står i bestemt form entall, og som representerer hvordan disse frasene blir tatt i bruk. I noen av frasene i bestemt form entall, som består av to ord, blir substantivet delvis tilpasset ved at de får norsk etterstilt bestemthetsbøyning.

a. Emre du er **the king** (EOTB)
b. Det er denne **bitch attituden** jeg snakket om (EOTB)

Frasene beholder oftest sin opprinnelige engelske form, slik som i eksempel (a) *the king*, hvor substantivet står i bestemt form entall, noe vi ser ved tilstedeværelsen av den engelske artikkelen *the* foran substantivet. På norsk ville denne frasen bestått av ett ord og vært bøyd som *kongen*. På grunn av at frasen består av mer enn ett ord på opprinnelsesspråket uten å være et sammensatt ord, betrakter jeg disse innslagene som fraser i denne oppgaven. Dette er et eksempel på ikke-tilpassede fraser, ettersom frasen beholder den engelske bestemmelsesartikkelen *the* i stedet for norsk etterstilt bestemthetsbøyning. Eksempel (b) *bitch attituden* representerer de delvis tilpassede substantivfrasene i materialet. Det forekommer tilfeller hvor fraser i bestemt form entall, bestående av to ord, blir delvis tilpasset norsk ved at substantivet får etterstilt bøyningsendelse. I dette eksempelet har substantivet *attitude* fått den norske bøyningsendelsen -en, som viser at frasen er i bestemt form entall. Frasen brukes i denne sammenhengen for å beskrive en aggressiv, uhøflig eller vanskelig oppførsel. Selv om det engelske ordet *bitch* ikke er tilpasset, bidrar både bestemmelsesmarkøren *denne* og tilpasningen av ordet *attitude* til at frasen flyter mer naturlig og fremstår som delvis tilpasset.

I BB-korpuset er det kun en av substantivfrasene i bestemt form entall som delvis tilpasses norsk, og det forekommer ingen fraser i bestemt form flertall.

a. Hun trodde det skulle ordne seg ikkesant, men han tok bare **the easy way** (BB)
b. Den derre **practical joken** (BB)

Eksempel (a) *the easy way* er et idiom på engelsk, men i denne sammenhengen fungerer det som en substantivfrase, som kan oversettes til *den enkle måten* eller *den lette utveien.* Eksempel (b) *practical joken* er det eneste eksempelet i hele materialet som er delvis tilpasset. Substantivet har fått norsk -en endelse. Dette kan skyldes at *practical* er ganske likt den norske ekvivalenten *praktisk,* og at det er ganske lett å legge til endelser på ord som allerede slutter på -*e.*

Entall ubestemt form

I EOTB-materialet forekommer det en del fraser i entall ubestemt form. Disse får ikke bøyningsendelser på norsk, og behøver derfor ikke tilpasning. Likevel har de fått norske artikler der det er nødvendig. Eksempler på bruken presenteres under.

a. Jeg og Helene har en **liten secret mission** vi skal lage drama her (EOTB)
b. Nå har jeg **inner peace (**EOTB)
c. Det er jo et **worst case scenario** (EOTB)
d. Jeg kjente jeg fikk mer og mer **mental breakdown**, og den der indre kostymedemoen i meg bare begynte å komme fram (EOTB)

I de overstående eksemplene (a–d), *secret mission (hemmelig oppgave/oppdrag), inner peace, (indre ro/fred,) worst case scenario (verst tenkelig utfall), og mental breakdown (mentalt sammenbrudd),* beholder alle de engelske ordene sin opprinnelige engelske form. I eksempel (a) og (c) har substantivet i frasen blitt tildelt kjønn ved at taleren bruker de foranstilte artiklene *en* og *et.* I eksempel (a) samsvarsbøyes også adjektivet etter kjønn, og er derfor delvis tilpasset. I eksempel (b) og (d) *inner peace* og *mental breakdown*, er det ikke brukt artikler, noe som heller ikke er nødvendig i disse tilfellene. Eksempel (e) *mental breakdown* er et eksempel fra materialet på uintegrerte fraser. Her ville adjektivet *mental* i frasen fått t-endelse på norsk, siden sammenbrudd er et intetkjønnsord. Ordet har riktignok fått det kvantifiserende adverbialet *mer og mer* foran seg, som uttrykker en gradvis økning, og opprettholdelsen av engelsk form er derfor ikke særlig påfallende.
I eksempel (a) *en liten secret mission* har substantivet fått tildelt et annet genus enn den norske ekvivalenten. Frasen har både det norske adjektivet *liten* og artikkelen *en* foran seg, noe som sørger for at det engelske innslaget flyter godt inn og blir tilpasset norsk gjennom

foranstilt artikkel. I dette tilfellet har substantivet *mission* blitt tildelt maskulin genus, selv om den direkte oversettelsen av *mission* er *oppdrag,* som har nøytrumsgenus på norsk. Når mission derimot blir brukt som enkeltlån, er det tildelt nøytrumsgenus. Det er mulig at taleren benyttet ordet mission som en oversettelse av det norske ordet oppgave.

I BB-korpuset varierer graden av tilpasning. Eksempler vises under.

a. Det at hun fikk jobb hos han vitner om at Anne Mona er **good cook** (BB)
b. Gå å legg deg litt du da **shining happy people** (BB)
c. Det blir ikke sånn ordentlig **beach feeling** (BB)

Alle frasene fra dette materialet beholder sin opprinnelige engelske form, slik de overstående eksemplene viser. Frasene fra dette materialet er generelt mindre tilpasset norsk og høres mindre naturlig ut. De anvender i mindre grad artikler foran de engelske innslagene, slik om i eksempel (a) *good cook*. Dette gjør at det engelske innslaget virker mer plassert og unaturlig. Setningen kan oversettes til *Anne Mona er god kokk,* hvor det ville vært naturlig å si *en god kokk.* I eksempel (b) *shining happy people,* brukes det engelske flertallsordet *people,* om én person. Hele setningen kan oversettes *til «gå å legg deg **du** da skinnende glad **personer»*** Det kan tenkes å være en referanse til sangen «Shiny happy people» av R.E.M, men det er usikkert. Eksempel (c) *beach feeling*, kan oversettes til *strandfølelse*, og krever ingen artikkel for å gi god flyt.

Ubestemt og bestemt form flertall

Frasene som står i ubestemt form flertall, beholder alle sin opprinnelige engelske form i begge materialene. Eksempler presenteres under.

a. Jeg har jo lovt meg selv å ikke binde meg til noen, så jeg har jo litt **mixed feelings** nå (EOTB)
b. du skal jo ikke sitte her og holde deg selv tilbake på grunn av mine **past traumas** (EOTB)
c. Men vi kan jo være **cykling partners** (BB)
d. På dette rommet er **The main fucking people** (EOTB)

Eksempel (a) *mixed feelings*, refererer til en tilstand av motstridende følelser, og kan oversettes til *blandede følelser*. Eksempel (b) *past traumas*, refererer til talerens tidligere traumatiske opplevelser, og kan oversettes til *tidligere traumer*. I alle eksemplene beholder de

engelske ordene sin engelske form. Imidlertid glir de engelske frasene greit inn i de norske setningene, da taleren i eksempel (a) og (b) har tatt i bruk de foranstilte norske ordene *litt og mine*. I BB-korpuset forekommer substantivfraser i ubestemt form flertall kun en gang, og beholder i likhet med EOTB sin opprinnelige engelske form slik vi ser i eksempel (c).

Frasene i bestemt flertallsform tilpasses ikke. Det er to fraser i materialet fra EOTB i bestemt form flertall, slik som vi ser i eksempel (d). Eksempel (d) *The main fucking people*, kan oversettes til *hoved-jævla-personene*. Denne frasen beskriver hvem som befinner seg i rommet, og refererer til de viktigste eller mest sentrale personene i en gitt kontekst. Det er ingen grammatisk tilpasning, da alle de engelske ordene beholder sin opprinnelige form. Denne formen forekommer ikke i BB-korpuset.

Oppsummert substantivfraser

I materialet fra Ex on the beach (2022) forekommer engelske fraser i både ubestemt og bestemt form entall og flertall. I bestemt entall og bestemt flertall ser det ut til at den engelske artikkelen *the* opprettholdes i noen tilfeller. Frasene er som regel ikke tilpasset norsk, med noen unntak slik som eksempelet «denne bitch attituden». Mønsteret i materialet er at det siste substantivet i frasen bøyes, og dette gjelder kun fraser bestående av to ord. Det kan tenkes at frasene i bestemt form entall lettere tilpasses norsk enn de andre formene, da dette inngår allerede i trinn 2 av 5 i Rand Schmidt sin integreringsskala, gjengitt i (Johansson & Graedler, 2002, s. 183), slik vi så lenger opp. I BB-korpuset forekommer de engelske innslagene stort sett i slutten av setningen, og er i stor grad en gjentakelse av de foregående norske innslagene om de står sammen med norske ord. De engelske innslagene fra materialet med substantiv i bestemt form entall, beholder de opprinnelige engelske formene, med ett unntak. Så det kan tenkes at vi med tiden vil se mer delvis integrerte engelske fraser, slik som i EOTB. I begge materialene opprettholdes de engelske formene i bestemt og ubestemt form flertall, noe som ikke er så rart da norske endelser ifølge den tidligere nevnte integreringsskalaen er de to siste stegene. I ubestemt form entall er frasene i materialet fra EOTB delvis tilpasset den norske setningen ved bruk av norske artikler der det kreves. Dette betyr at det er tildelt et kjønn, som er trinn 1 i integreringsskalaen og bidrar til at det engelske innslaget sklir bedre inn i setningen. I materialet fra BB-korpuset høres frasen ofte litt merkelig ut, da det ofte mangler artikkel og ordene i noen tilfeller bøyes feil. Frasen virker derfor mer plassert og mindre integrert.

Diskusjon av hovedfunn

I dette kapittelet diskuterer jeg hovedfunnene for å svare på forskningsspørsmålene i lys av tidligere forskning. Jeg skal altså forsøke å svare på i hvor stor grad engelsk tas i bruk, hva som lånes inn og hvordan de ulike lånene brukes og tilpasser seg norsk nå, sammenlignet med før.

Hvor stor mengde engelsk blir brukt nå sammenlignet med før

I tidligere undersøkelser fra ulike materialer og ulike år, er det funnet ulike mengder engelske fraser og enkeltlån. Det er brukt noe ulike definisjoner og kategoriseringer, og resultatet er derfor ikke nødvendigvis 100 % sammenlignbart, likevel kan det gi en omtrentlig pekepinn på hvilken retning utviklingen tar. Jeg presenterer derfor mengde funn av enkeltlån og fraser per minutt, hvor hver frase teller som ett enkeltlån. Tall fra EOTB (2022) og BB-korpuset (2001) presenteres under, før de diskuteres.

Serie	EOTB (2022)	BB-korpus (2001)
Lån per minutt	1,78	0,197

Tabell 1.9 - Lån per minutt EOTB og BB

I min undersøkelse av disse materialene forekommer det altså litt over 9 ganger så mange lån per minutt i EOTB (2022) som i BB-korpuset (2001). Dette er en betydelig økning i bruken av engelsk, men likevel fortsatt et relativt lavt tall. Under presenteres funn gjort i tidligere undersøkelser for å sammenligne resultatene: Lea (2009) undersøkte NoTa-korpuset fra 2005/2006, Svedal (2021) Undersøkte humor-podcaster fra 2020, Jerpåsen (2022) undersøkte korpuset *Databank av norske hverdagssamtaler*, i tillegg til spørreskjemaet *Norsklish – engelsk i norsk.* Funn hentet fra deres undersøkelser presenteres under i en mer oversiktlig tabell.

Materiale	Nota-korpuset Lea (2009)	Hverdagssamtaler Jerpåsen (2022)	Humor-podcaster Svedal (2021)
Lån per minutt	0,24	0,852	2,12 (1,74)

Tabell 1.10 – Lån per minutt tidligere undersøkelser. Tallet i parentes er lån per minutt uten en av podcastene, som vi kommer tilbake til.

Lea (2009) har undersøkt NoTa-korpuset fra 2005/2006, og teller i sin undersøkelse med alle lånord, ikke kun direkte og engelske, men også forekomster fra andre språk enn engelsk. Forekomstene fra andre språk enn engelsk er likevel såpas lav at det ikke har en betydningsfull innvirkning på oppgaven. Materialet hennes har 166 informanter i alderen 15–100 år, hvor alle snakker i om lag 30 minutter. For å gjøre funnene hennes mer sammenlignbare med mine, teller jeg kun med forekomstene hun finner i aldersintervallet 15–20 og 21–30. I disse gruppene er det 57 informanter i førstnevnte med 479 lån, og 20 informanter i sistnevnte med 99 lån. Til sammen utgjør dette 77 informanter med 2370 minutter taletid og 578 lån. Dette gir oss et snitt på 0,24 lån i minuttet. NoTa-korpuset er 4–5 år nyere enn BB-korpuset fra 2001 hvor jeg fant 0,197 lån per minutt. Hun har altså funnet 0,043 flere lån per minutt enn jeg fant i BB-korpuset. Denne forskjellen kan skyldes at det på de 4–5 årene har blitt tatt i bruk flere engelske ord, individuelle forskjeller i talemål, situasjonen de befinner seg i, eller ulike avgrensninger som at hun teller med alle typer lån, og at det har kommet inn flere lån i bokmålsordboka etter 2009. Likevel forteller denne sammenligningen oss at det var et generelt lavt snitt på lån per minutt for henholdsvis 18 og 21 år siden.

Når det kommer til nyere undersøkelser av mengde engelsk i norsk tale, kan vi se på blant annet Hedda Jerpåsen sin masteroppgave fra 2022 og Svedal sin masteroppgave fra 2021. Jerpåsen (2022) undersøkte bruk av engelsk i *Hverdagsdatabanken-korpuset* og spørreundersøkelsen *Norsklish – engelsk i norsk*. Hun oppgir at hun i *hverdagsdatabanken* finner 407 engelske innskudd, 75 % av disse er enkeltord. Dette tilsvarer 305,25 enkeltord, som betyr at 101,75 av de engelske innslagene er lengre innskudd. Den yngre gruppen står for 67 % av enkeltordene som tilsvarer 204,52 ord, og 72 % av de lengre innskuddene er sagt av yngre, noe som gir oss 73,26 fraser (Jerpåsen, 2022). Dette gir oss totalt 277,78 engelske innslag av den yngre gruppen, som har 326 minutter opptak, og et snitt på 0,852 lån i minuttet. Dette er 0,928 færre lån per minutt enn jeg finner i EOTB-materialet fra 2022. Utfordringen her er at det ikke er oppgitt i hvilken tidsperiode samtaleopptakene er spilt inn. Men det er ikke urimelig å anta at opptakene er gjort omkring 2020/2021, da (Jerpåsen, 2022), nevner at korpuset ikke er ferdigstilt. Det tar naturligvis litt tid å samle inn lydklipp, transkribere tale og lage et korpus. Fra EOTB-sesongen fra 2020, altså en 2 år tidligere sesong enn jeg har undersøkt i denne oppgaven, finner jeg i episode 3 og 4 et snitt på 0,815 som er relativt likt det Jerpåsen (2022) fant i *Hverdagssamtaler*. Det kan også tenkes at informantene

ikke er observert lenge nok til at man rekker å observere bruk av engelsk. Eller at deltakere i EOTB (2022) generelt bruker mer engelsk, da deltagere i en realityserie ikke er representative for befolkningen ellers, og tallet derfor kan være kunstig høyt.
Svedal (2021) undersøkte i sin masteroppgave podcastepisoder fra fire ulike humorpodcaster. Disse utgjorde til sammen 225 minutter, og hun fant 477 engelske forekomster. Dette gir oss et snitt på 2,12 engelske lån i minuttet. Det må nevnes at den ene podcasten er *Harm og Hegseth* hvor Vegard Harm er kjent for å snakke store mengder engelsk, og podcasten står for 179 av 477 engelske innslag. Uten denne podcasten blir snittet 1,74 engelske innslag i minuttet. Dersom vi ikke teller med forekomstene i *Harm & Hegseth* er dette tallet ganske likt snittet på 1,78 som jeg finner i EOTB (2022), men det er likevel en del høyere enn snittet på 0,815 jeg fant i EOTB (2020), som er fra samme år. Denne forskjellen kan skyldes mange ulike faktorer, som at hun teller med alle typer lån og at sitater er inkludert, eller at det er en podcast som i større grad kan tenkes å ha et manus og i mindre grad naturlige samtaler. Eller at det rett og slett varierer en god del i mengde bruk av engelsk mellom mennesker og samtalesituasjoner. Den siste antagelsen støttes av funnene i Jerpåsen (2022) sin undersøkelse av *Norsklish* hvor hun finner at det er unge som i størst grad bruker engelsk, som har de lengste engelske innslagene, og at alder er den variabelen som ser ut til å være av størst betydning for bruken av engelsk (Jerpåsen, 2022). Hun fant at 60,4 % i aldergruppen 11–20 oppgir å bruke engelsk «svært ofte/ofte» og kun 0,86 %, én person, svarte «aldri». I aldergruppen 21–35 svarte 53,3 % «svært ofte/ofte» og 19,8 % «aldri». Derimot i forskningskampanjen fra 2014: *Ta tempen på språket!* (Svendsen et al., 2015), svarer 30% «nei» til at de bruker engelske ord når de snakker. Dette kan tyde på at vi både bruker mer engelsk enn før, og at flere enn før bruker engelsk.

Hva slags engelsk

Når det kommer til hva slags engelsk som blir brukt, fant jeg i undersøkelsen av EOTB og BB-korpuset at det så ut til at den største økningen var blant bruk av enkeltlån. Antall enkeltlån per minutt var i BB-korpuset 0,098, hos (Lea, 2009) 0,146, mens tallet for EOTB-materialet var 1,128. Dette utgjør omtrent 11,5 ganger flere enkeltlån per minutt i EOTB enn i BB-korpuset og 7,73 ganger flere enn det Lea finner NoTa-korpuset. Frasene har økt fra 0,1 lån per minutt i BB-korpuset og 0,016 fraser per minutt hos (Lea, 2009) til 0,643 lån per minutt i EOTB, som utgjør 6,4 flere fraser enn i BB-korpuset og 40 ganger flere fraser enn i Nota-korpuset. Årsaken til at jeg finner flere fraser enn i Nota-korpuset, kan skyldes at (Lea, 2009) har inkludert enkelte engelske innslag på to ord som interjeksjoner, mens jeg har

kategorisert dem som fraser. Jeg synes det likevel er rimelig å anta at det er bruk av enkeltlån som har økt mest, da det i podcastmaterialet til Svedal (2021) er 1,5 enkeltlån per minutt og 0,613 fraser per minutt. I *hverdagsdatabanken* undersøkt av Jerpåsen (2022) er det 0,94 enkeltlån per minutt og 0,36 fraser per minutt. Tallene varierer noe, men stemmer overens med det jeg finner i min undersøkelse, med unntak av Lea (2009) sin undersøkelse av NoTa-korpuset hvor hun har brukt andre kategoriseringer. Det ser altså ut til at den største økningen skjer blant enkeltlån, og selv om antall fraser også har steget, ser det ut til at ungdommen for det meste anvender enkeltlån, noe Sunde (2016) også fant i sin undersøkelse av engelsk språk i gaming. Det ser dermed ikke ut til at det er en fare for at de snakker ren engelsk med hverandre, slik det er blitt rapportert om i media, for eksempel Villalobos (2022), som skriver at 15-åringer heller snakker engelsk med hverandre enn norsk. I min undersøkelse er det ingen hele samtaler som skjer kun på engelsk. Dette finner heller ikke Jerpåsen (2022) i sin undersøkelse. Selv om mengden bruk har steget, er altså mengden fortsatt relativt liten.

Hvilke ordklasser ordene som lånes inn brukes i

Hvilke ordklasser det brukes flest ord fra

Undersøkelsen min av BB-korpuset og EOTB-materialet tyder på at det er skjedd en endring i hvilke ordklasser som brukes hyppigst og hvilke det lånes flest ord fra. Det ser ut til at mengden bruk av interjeksjoner har sunket, mens bruken av verb og adjektiv har økt. Fordeling av lånord etter ordklasse varierer fra ulike undersøkelser. Jeg vil derfor forsøke å sammenligne mine funn med Graedler sine gjengitt i (Johansson & Graedler, 2002), og Lea (2009) sine funn for å se om det er skjedd en endring.

	BB(2001)	EOTB (2022)	Lea (2009)	Graedler (1998)
Substantiv	30,09 % (44,66 %)	36 % (41,20 %)	46,36 % (62 %)	Ca 40 %
Verb	8,56 % (16,56 %)	18,85 % (17,61 %)	11,39 % (13 %)	Ca 25 %
Adjektiv	18,06 % (22,61 %)	26,65 % (30,90 %)	23,32 % (18 %)	Ca 8 %
Adverb	3,70 % (8,39 %)	6,13 % (3,19 %)	1,1 % (2 %)	Ca 0,5 %
Interjeksjoner	39,58 % (7,78 %)	11,42 % (6,98 %)	17,84 % (4,3 %)	Ca 23 %
Konjunksjon og preposisjon	0 %	0,18 % (0,18 %)	0 %	0 %

Tabell 1.11 – Ordklassefordelinger. Tallet i parentes er andel unike forekomster.

Graedler estimerer at de fleste lånordene i muntlig materiale tilhører substantiv, verb og interjeksjoner, gjengitt i *Rocka, hipt og snacksy*. Hun har en kategori kalt *diskursmarkører* som inkluderer blant annet interjeksjoner og andre uttrykk (Johansson & Graedler, 2002). Dette er ikke helt sammenlignbart med mine kategorier, men kan likevel si noe om retningen, og er plassert under interjeksjoner. (Lea, 2009) inkluderte i sin beregning i undersøkelse av NoTa-korpuset opprinnelig fraser. Problemet med dette er at hun kun finner 10 % fraser, mens jeg finner henholdsvis 36,36 % og 50,17 %, noe som gjør at hele ordklassefordelingen blir skjev, og forteller oss mer om hvor stor del av materialet som er fraser, enn fordelingen av enkeltlån i ordklassene, da ordklassene blir veldig skrudd opp/ned avhengig av andelen fraser. Så dette er min utregning basert på hennes oppgitte tall, uten å inkludere frasene. Lea (2009) har riktignok også kategorisert en del partisipper og substantiv som adjektiv, noe som øker andelen.

Ut ifra tabellen ser vi at det i BB-korpuset forekommer flest engelske interjeksjoner (39,58 %) etterfulgt av substantiv (30,9 %) og adjektiv (8,56 %). Lea (2009) finner i sin undersøkelse av NoTa-korpuset fra 2005/2006 flest substantiv (46,36 %), deretter adjektiv (23,32 %) og interjeksjoner (17,84 %). Interjeksjoner er altså i likhet med Graedler sine funn, på topp tre over mest brukte ordklasser, sammen med substantiv (40 %), verb (25 %) og interjeksjoner/diskursmarkører (23%). Vi ser altså i tidligere undersøkelser at interjeksjoner er en av de mest brukte klassene. I ordklassefordelingen over alle engelske forekomster i EOTB ser vi at interjeksjoner har sunket til 11,42 %, mens mengden verb og adjektiv ser ut til å ha økt. Dette så vi også i den tidligere frekvenstabellen over mest brukte ord, at interjeksjoner var fem av ti mest frekvent brukte ord i BB-korpuset. Det samme fant (Lea, 2009) i frekvenstabellen fra NoTa-korpuset, mens i EOTB så vi at kun to av ti ord på listen over mest frekvente ord er interjeksjoner, mens ordene som topper lista hovedsakelig er ord som kan brukes i flere ordklasser. Vi så også at ord som tidligere ble brukt i kun en ordklasse, nå opptrer i flere i EOTB-materialet, slik som ordene *chill, fuck* og *vibe*. Funnet av at interjeksjoner utgjorde en større andel av engelske lån før, stemmer overens med tidligere undersøkelser. Det ser ut til å være størst økningen i bruk av verb, hvor verbene i BB-korpuset utgjør 8,56 % og hos (Lea, 2009) 11,39 % og i EOTB-materialet 18,85 %. Disse tallene kan også skyldes ulike kategoriseringer og ulik definisjon på lånord, hvor både Graedler og Lea inkluderer mer enn kun *direkte lånord*, og Graedler har en kategori kalt diskursmarkører som inkluderer interjeksjoner og diverse uttrykk som for eksempel «oh boy» (Johansson & Graedler, 2002).

Om vi ser på ordklassefordelingen av unike forekomster, altså hvilke ordklasser det lånes flest ord fra, endres andelen interjeksjoner hos Lea (2009) til 4,3 %, i BB-korpuset synker tallet fra 39,58 % til 7,78 % og i materialet fra EOTB -2022 synker tallet til 6,98 %. Dette betyr at interjeksjoner anvendes hyppig, men at det ikke lånes inn mange ord i denne ordklassen.

Når det kommer til de unike forekomstene, ser andelen adjektiv ut til å ha økt mest. Fra undersøkelsen av BB-korpuset (22,61 %,) og hos Lea (18 %) til at adjektiv i EOTB utgjør 30,9 % av de unike ordene. Dette utgjør en økning på mellom 8,29 og 12,9 prosentpoeng. BB-korpuset er 3–4 år eldre enn Nota-korpuset fra 2005/2006 som (Lea, 2009) undersøkte, og det kan se ut til at bruken av adjektiv allerede har økt litt her. Disse tallene avviker en del fra Graedler (Joahnsson & Graedler, 2002) sine estimerte 8 %.
Om vi ser på bruk av unike adjektiv per minutt tale, finner vi i BB-korpuset 0,0086 adjektiv i minuttet, hos (Lea, 2009) 0,016 adjektiv i minuttet og i EOTB 0,097 unike adjektiv i minuttet. Dette betyr litt over 9 ganger så mange adjektiv i EOTB enn hos Lea (2009) og litt over 11 ganger så mange adjektiv som i BB-korpuset. Det ser altså ut til at det med tiden har blitt lånt inn flere adjektiv. Som støtte for denne antakelsen, i mangel av nyere materiale med ordklassefordeling, undersøkte jeg også tre episoder av *Paradise* 2023, hvor adjektiv utgjør 29,5 % av de unike forekomstene, med 0,1 unike adjektiv i minuttet, noe som stemmer godt overens med det jeg finner i EOTB (0,097). Tallene kan naturligvis variere etter samtaleemner, og det er en mulighet for at deltakerne i realityseriene generelt bruker flere adjektiv også på norsk, ikke kun engelske. Basert på at forskjellen er så stor som den er, er det likevel ikke urimelig å tenke seg at det har skjedd en økning i innlån av adjektiv. Det må likevel nevnes at dette ikke er representativt for hele befolkningen, men heller en pekepinn på hvilken retning utviklingen i bruk av engelsk muligens tar.

Tilpasning av enkeltlån

I de nyere undersøkelsene så vi ovenfor at de fleste lånordene tilhører ordklasser med bøyning på norsk, nemlig substantiv, adjektiv og verb. Lånene i ordklassene tilpasser seg norsk i ulik grad, hvor verb ser ut til å være den best tilpassede klassen.

Verb

I undersøkelsen min av materialet fra BB-korpuset (2001) er det 73,53 % av verbene som får korrekt norsk bøyningsendelse. Enkelte av verbene bøyes i feil tempus eller opprettholder sin

opprinnelige engelske form. I undersøkelsen av EOTB (2022) følger 95,67 % av de enkeltstående verbene norsk bøyningsmorfologi. Unntakene er kopulaverbene *I´m* og *that´s*, som ikke kan få norske bøyningsendelser, i tillegg til noen uintegrerte partisippformer. En studie Graedler utførte i 1998, gjengitt i *Rocka hipt og snacksy* (Johansson & Graedler, 2002), viste at 98 % av verb fulgte norsk bøyningsmønster. Ifølge Svedal (2021) tilpasses de aller fleste verb i hennes materiale til norsk morfologi. (Lea, 2009) finner også at verb i NoTa-korpuset er godt tilpasset norsk, og at det kun er noen partisipper som ikke blir tilpasset. Generelt kan vi se at engelske verb er godt tilpasset norsk bøyningsmorfologi, og det kan ifølge Johansson og Graedler (2002) være mulighet for at partisippene som brukes som verb kan bli bedre integrert med tiden.

I undersøkelsen av BB-korpuset forekommer det i noen tilfeller at uttrykk som består av verb pluss partikkel, enten får norsk bøyningsendelse eller norsk ekvivalent av partikkelen. Tilpasning av begge deler forekommer kun med ordet *fuck.* I EOTB er disse uttrykkene godt tilpasset, med unntak av to tilfeller hvor uttrykket står i imperativsform og beholder sin engelske form. Graedler finner også at i uttrykk som består av verb pluss adverb, med eksempelet «fluff up», blir adverbet som regel byttet ut med et tilsvarende norsk adverb som en del av integreringen, men at de ofte beholder sin engelske form når det uttrykkes i partisippform, «fluffed up», og at det er typisk at eksempler som inneholder mer enn ett ord opprettholder engelsk bøying (Johansson & Graedler, 2002, s. 179).

Substantiv

I materialet fra BB-korpuset (2001) mangler det ofte artikkel der det ville vært naturlig å ha det, og det unngås å bruke engelske lån i bestemt form flertall, mens det forekommer ni i ubestemt form flertall hvor kun en forekomst har norsk er-endelse. Til sammenligning fant (Graedler, 1998), gjengitt i Johnsson & Graedler (2022) at 58 % av substantivene i flertall beholdt den engelske flertallsendelsen, mens 42 % fulgte norske bøyningsmønstre. Lea (2009) finner også godt integrerte flertallsendinger.
I materialet fra EOTB 2022 får 100 % av substantiv som trenger foranstilt artikkel i bestemt form entall, norsk en- eller et-endelse. I flertall ubestemt form får kun tre av dem norsk er-endelse, resten beholder den engelske flertallsendelsen. I bestemt form flertall får kun tre en ren norsk ene-endelse, resten beholder flertalls s-en og får hengt på endelsen -ene, bortsett fra checkpointsa og boysa, som (Johnsson & Graedler, 2002) omtaler som klips-ord som kan tenkes å oppstå fordi språkbrukeren oppfatter s-endelsen som en del av stammen. Så godt som

alle substantivene i denne undersøkelsen får altså flertallsendelser fra begge språkene. Årsaken til dette kan tenkes å være at oppgaven er avgrenset til *direkte lån* som ikke finnes i bokmålsordboken, og sånn sett kan anses som nyere lån. Ifølge Rand Schmidt sin integreringsskala (Johansson & Graedler, 2002), er norske flertallsendelser på engelske substantiv de siste to stegene i integreringsprosessen. Likevel finner (Johnsson & Graedler, 2002) at den engelske flertallsendelsen også beholdes i eldre lånord, og at det ser ut til at andelen ord med flertalls-s øker desto lenger og mer komplekst ordet er. Dette har jeg ikke nok observasjoner til å si noe om i denne undersøkelsen.

Adjektiv

Hos adjektiv er det en del variasjon når det kommer til tilpassing til norsk morfologi. Det er også variasjon i bøyning av adjektiv, både på norsk og engelsk. Adjektiv på norsk samsvarsbøyes etter kjønn, tall og bestemthet, i tillegg til at de kan gradbøyes enten med endelse eller ved å legge til mer og mest. Det er også variasjoner i ulike materialer som er undersøkt i hvilken grad de tilpasses.

Bestemt form og flertall

Undersøkelsen av BB-korpuset (2001) viser at det ikke forekommer adjektiv i bestemt form, og det er kun en forekomst av adjektiv brukt i flertall. I denne forekomsten blir heller ikke adjektivet tilpasset med norsk flertallsendelse, men beholder sin opprinnelige engelske form. Det forekommer kun 13 unike engelske adjektiv sammenstilt med norske ord, mens resten er innskutte kommentarer. Det er derfor mulig at språkbrukerne tilpasser adjektivene, men at jeg ikke har fått observert det. Det må likevel nevnes at med 4500 minutter tale, er det rimelig å anta at materialet er representativt for talemåten deres. I undersøkelsen min av det nyere materialet fra EOTB (2022), finner jeg at adjektiver følger norsk bøyningsmønster i 100 % av tilfellene der det kreves, i både flertall og i bestemt form, uavhengig av antall stavelser og ordets kompleksitet. Jerpåsen (2022) undersøkte podcaster fra 2020, og fant flere mangler på flertalssendelser. Ifølge Johansson og Graedler (2002) er adjektiv med bare en stavelse som regel fullt integrert, mens et flertall av adjektiv med to stavelser ikke får bøyningsendelse. (Lea, 2009) finner flertallsendelser noe sporadisk i sin undersøkelse av Nota-korpuset fra 2005. Det kan altså se ut til at adjektiv tilpasses norsk i ulik grad av ulike språkbrukere i ulike situasjoner.

Adjektiv som skulle fått t-endelse i intetkjønn

I BB (2001) og EOTB (2022) finner jeg i likhet med Svedal (2021) at norske t-endelser i intetkjønn ikke forekommer. Dette er noe Lea (2009) finner to forekomster av, og Graedler (1998) finner at er godt integrert i enstavelsesord. Disse ulikhetene kan skyldes at jeg kun regner med lån som ikke finnes i bokmålsordboka per dags dato, eller at det generelt er et mønster at vi ikke gir adjektivene t-endelse.

Gradbøyning

I materialet fra BB-korpuset (2001) forekom det to ganger at adjektiv gradbøyes, dette forekom kun perifrastisk med ordene mer og mest. I undersøkelsen min av EOTB (2022) fant jeg 11 unike adjektiv som ble gradbøyd, dette skjedde både perifrastisk og ved bøyningsendelse. (Graedler, 1998) sine forutsetninger for at adjektiv skal få bøyningsendelse her, er at de er enstavelsesord som ikke slutter på -en, -et, -isk eller -sk, og ikke stammer fra en annen ordklasse. Som tidligere nevnt under adjektiv var det en forekomst som brøyt med disse forutsetningene og likevel fikk bøyningsendelse, men i alle andre tilfeller ble det bøyd parafrastisk. (Lea, 2009) fant i sin undersøkelse tre forekomster av gradbøyde adjektiv som stemmer overens med (Graedler 1998) sine forutsetninger for at adjektiv skal få morfologisk bøyningendelse. Dette vil si at forutsetningene til Graedler stemmer ganske bra.

Tilpasning av fraser

Fraser er en samlebetegnelse jeg bruker om engelske lån som består av to eller flere ord. Disse tilpasses som regel ikke til norsk. I materialet fra EOTB 2022, forekommer det tilfeller av tilpasning til norsk blant verbfrasene og substantivfrasene, noe vi skal se på under.

Verbfraser

I undersøkelsen av materialet fra EOTB (2022) finner jeg at det forekommer norske bøyningsendelser på det engelske verbet i fraser som består av lån på to eller tre ord. Dette finner jeg ikke i undersøkelsen av BB-korpuset (2001), verken (Lea, 2009) eller Svedal (2021) finner dette i sine undersøkelser. Dette kan tyde på en økende grad av integrering, eller at dette skyldes ulike språkbrukere.

Substantivfraser

I materialet fra EOTB forekommer det også flere ganger at substantivfraser i bestemt form som består av to ord, blir bøyd. Dette forekommer kun én gang i undersøkelsen av BB-korpuset. Svedal (2021) finner to forekomster av tilpasning av substantivfraser. Det

forekommer ikke i undersøkelsen til (Lea, 2009). Dette kan tyde på at frasene med tiden blir mer integrert, men det kan også skyldes tilfeldigheter, da det er få forekomster.

Avslutning

Denne undersøkelsen har fokusert på unges bruk av nyere direkte engelske lån som ikke eksisterer i Bokmålsordboka, mer spesifikt hvor mye engelsk som brukes, hva slags engelsk som brukes og hvordan de engelske innslagene tilpasses norsk tale.

Jeg har benyttet meg av Tekstlaboratoriets Big-Brother-korpus fra 2001, og sammenlignet det med realityserien Ex on the beach fra 2022. Ingen av disse materialene er representative for befolkningen.

I denne undersøkelsen finner jeg, i likhet med Lea (2009), Johansen og Graedler (2002) og Svedal (2021) at verb er den best tilpassede ordklassen. Videre tyder funnene på at substantiv tilpasser seg godt i entall, men i liten grad i flertall. Ifølge Johansson og Graedler (2002) er substantiv godt integrert, og hvor Lea (2009) finner at substantivene har norske endelser, finner jeg stort sett at ordene beholder den engelske flertallsendelsen og at det dannes klips-ord i bestemt form flertall. Dette kan skyldes svært få observasjoner av substantiv i bestemt form flertall, eller at jeg kun fokuserer på nyere lån.

Tidligere undersøkelser tyder på at adjektivene integreres i varierende grad, men i EOTB-materialet tilpasses alle adjektivene til norsk når det kommer til flertall og bestemthet, noe som ikke skjedde i BB-korpuset. Lea (2009) sin undersøkelse av NoTa-korpuset og (Jerpåsen, 2022) fant flere mangler på dette. Når det kommer til adjektiv som skulle fått t-endelse, finner jeg i likhet med (Svedal, 2021) at dette ikke forekommer i noen av tilfellene i verken BB-korpuset eller EOTB-materialet. Derimot er dette noe (Lea, 2009) fant to forekomster av, og noe (Graedler, 1998) finner at er godt integrert i enstavelsesord. Dette kan tenkes å skyldes at både jeg, (Jerpåsen, 2022) og (Lea, 2009) har avgrenset undersøkelsene våre til kun å omhandle ord som ikke fantes i Bokmålsordboka per dags dato, dermed er oppgavene basert på nyere lån som muligens ikke er integrert ennå. Gradbøying forekommer sjelden, men det forekommer både perifrastisk (mer, mest) og med bøyningsendelser i EOTB-materialet, noe som kun forekom perifrastisk i BB-materialet.

Når det kommer til verb- og substantivfraser på to ord, ser det ut til at disse med tiden har begynt å bli tilpasset norsk i EOTB-materialet, noe også Svedal finner to forekomster av blant substantivfrasene.

Før jeg startet arbeidet med denne undersøkelsen, antok jeg at det forekom en del bruk av engelsk i tale blant unge mennesker. Funnene i EOTB-materialet fra 2022 viser at det er skjedd en stor økning med 3,07 engelske ord per minutt om vi teller antall ord brukt, og 1,78 lån per minutt dersom vi teller hver frase som ett lån. Til sammenligning fant jeg 0,41 engelske ord i minuttet og 0,197 lån i minuttet i BB-korpuset. Dette funnet stemmer godt overens med tidligere funn fra 2020 og utover med et snitt på 1,58 lån i minuttet, mens snittet i de eldre materialene BB-korpuset og Lea (2009) sin undersøkelse av NoTa-korpuset utgjør 0,22 lån i minuttet. Økningen i løpet av disse årene tilsvarer litt over 7 ganger flere lån.

Ved å se på antall bruk av engelske enkeltlån og fraser, tyder undersøkelsen på at det er flest enkeltlån. Ved å se på ordklassefordelingen og frekvenslistene, fant jeg at substantiv fortsatt ser ut til å være den klassen det lånes flest ord inn i, men at adjektiv og verb er klassene der økningen er størst. Når det kommer til hvilke ordklasser det brukes flest ord i, tyder undersøkelsen på at det tidligere var interjeksjoner som dominerte, mens det nå brukes flest ord i substantiv, adjektiv og verbklassen. Noe som er nytt i EOTB-materialet er at det også er lånt inn engelske konjunksjoner og preposisjoner.

Det er viktig å understreke at denne analysen er basert på et begrenset utvalg av data og kan nødvendigvis ikke representere hele bildet av engelske lånord i norsk talemål. Det er ingen garanti for at disse funnene er representative for verken dette sosiale miljøet, unge mennesker eller den generelle utviklingen. Det er tidligere diskutert flere faktorer som kan påvirke resultatene, og ut ifra undersøkelsene jeg har gjort, er det vanskelig å trekke en bastant konklusjon. Likevel tyder tallene på en så stor endring at det ikke kun kan forklares med andre faktorer. Alt i alt kan det gi en pekepinn på hvilken retning bruken av engelsk tar. For en mer omfattende analyse, ville det være nødvendig å undersøke større og mer varierte kilder til talemålsdata og ta hensyn til ulike sosiale og geografiske faktorer. Da kunne det også vært interessant å undersøke det fonologiske og syntaktiske aspektet ved bruken av engelsk

Litteraturliste

Adamsen, K. H. (2017). *Skjenket full og sendt hjem*. Klikk.no. https://www.klikk.no/produkthjemmesider/herogna/nyheter/skjenket-full-og-sendt-hjem-3122958

Aas, G. A. (2022). *Engelske lånord i norske elevers dagligtale: Domenetap, identitetsmarkering eller betydningsjustering.* [Masteroppgave, Universitetet i Oslo]. DUO vitenarkiv. https://www.duo.uio.no/handle/10852/96282

Andersen, G. (2015). Pseudo-borrowings as cases of pragmatic borrowing: Focus on Anglicisms in Norwegian. I C. Furiassi & H. Gottlieb (Red.), *Pseudo-English: Studies on False Anglicisms in Europe*. ProQust Ebook Central.

BigBrother-korpuset. (2018). Tekstlaboratoriet, ILN, Universitetet i Oslo. http://www.tekstlab.uio.no/nota/bigbrother/

Bjorvatn, D. K. (2015). *Slang i norsk – Forskningskampanjen 2014* [masteroppgave, Universitetet i Oslo]. DUO vitenarkiv. https://www.duo.uio.no/handle/10852/49985

Bokmålsordboka. (n.d.). Ordbokene.no.

Ex on the beach. (2022). Sesong 6. Episode 1–24. Discoveryplus.no.

Ex on the beach. (2020). Sesong 4. Episode 3 og 4. Discoveryplus.no

Paradise. (2023). Sesong 2. Episode 3, 4 og 5. Viaplay.no

Faarlund, J. T., Lie, S., & Vannebo, K. I. (1997). *Norsk referansegrammatikk.* Universitetsforlaget. https://www.nb.no/items/3edb3d931ecb29750772b864a9c3bdb0?page=5&searchText=referansegrammatikk

Gunnstein, A. (1999) Norsk referansegrammatikk. Nordisk institutt, Universitetet i Bergen. https://www.nb.no/items/913274e5da571f00f8e4de3df664590d?page=1&searchText=referansegrammatikk

Graedler, A. L. (1998). *Morphological, semantic and functional aspects of English lexical borrowings in Norwegian*. Universitetsforlaget AS.

Grøvli, L. K. (2013). *lol wtf? Kodeveksling i norsk internettkommunikasjon* [Masteroppgave, Universitetet i Oslo]. DUO vitenarkiv. https://www.duo.uio.no/handle/10852/37370

Ims, I. I., Svendsen, B. A., & Ryen, E. (2015). *Rom for språk*? Ipsos. https://www.sprakradet.no/globalassets/sprakdagen/2015/ipsos_rapport_rom-forsprak_2015.pdf

Jerpåsen, H. (2022). *«Bader» eller «drukner» vi i engelsk? En multiperspektivisk studie av bruk av engelsk i norsk og holdninger til dette.* [Masteroppgave, Universitetet i Oslo]. DUO vitenarkiv. https://www.duo.uio.no/handle/10852/95389

Johansson, S., & Graedler, A. (2002). *Rocka, hipt og snacksy*: om engelsk i norsk språk og samfunn. Høyskoleforlaget.

Labov, W. (1972). Some Principles of Linguistic Methodology. Language in Society, 1(1), 97-120. http://www.jstor.org/stable/4166672

Lea, H., A. (2009). *Lånord i norsk* [Masteroppgave, Universitetet i Oslo]. DUO vitenarkiv. https://www.duo.uio.no/handle/10852/26827

Lind, M. (1995). Diskurstranskripsjon. En elementær innføring i teori og metode. *Norskrift: tidsskrift for nordisk språk og litteratur, (85), 1-24.* https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/37852/NORskrift085_tekst.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Mclearny, M. (2021, 29.juni). *Kristoffer Lundin, stylist og Paradise hotel-deltaker*. Kabinettet.no. https://kabinettet.no/spalter/pabadet/kristoffer-lundin-paradise-hotel/

Merriam-Webster Online Dictionary. (2023). Merriam-Webster Online. http://www.merriam-webster.com

Podesva, R. J., & Sharma, D. (1999). Research Methods in Linguistics. Cambridge University Press.

Revisjonsprosjektet av bokmålsordboka og nynorskordboka. (n.d.). Universitetet i Bergen. https://www.uib.no/lle/121561/revisjonsprosjektet-bokm%C3%A5lsordboka-og-nynorskordboka

Stene, A. (1945). *English loan-words in modern Norwegian*: A study of linguistic borrowing in the process. Oxford University Press, Tanum.

Sunde, A. M. (2016). «*Inspect kniven i inventoryen min.*» Språklig praksis i et nytt domene. Norsk Lingvistisk Tidsskrift, 34(2), 7–34. https://ntnuopen.ntnu.no/ntnuxmlui/bitstream/handle/11250/2648416/Sunde.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Svendsen, B. A., Ryen, E., & Lexander, K. V. (2015). Ta tempen på språket! – Rapport fra Forskningskampanjen 2014. Norges forskningsråd.

Svedal, M. G. (2021). *"Men du snakker jo som en true fucking diva":* Ei undersøking av engelske importord og kodeveksling i fire norske humor- og underhaldningspodkastar [Masteroppgave, Universitetet i Bergen]. BORA. https://bora.uib.no/bora-xmlui/handle/11250/2762956

Van Kemenade, A., & Los, B. (1999). Using historical texts. I R. J. Podesva & D. Sharma (Red.), *Research Methods in Linguistics (s.216–232).* Cambridge University Press.

Villalobos, R. I. (2022, 1. mars). *15-åringene snakker heller engelsk enn norsk*. NRK.no. https://www.nrk.no/rogaland/norsk-ungdom-snakker-engelsk-med-hverandre-1.15845434